

Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы

«Айгөлек шағын орталығы»

Топ: Ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 04.12 – 08.12.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау. дене қызын өлиен тазалықтарын тексеру. Арнайы журналга тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	«Балалардың демалыс қундерін қалай, қайда откізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қымылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты: қар мен жаңбырды ажыратса білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериди, буга айналады.	Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты: Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қымылын, қалай дыбыстырайтынын және дене мүшелерін дұрыс атаяға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.	Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.	Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты: суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.	Картотека №19 «Қысқы тіршілік» Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атапуын атаптып, оларды ажыратса білуге үйрету. Сөздік қорын молайту.
Танымдық және зияткерлік дагдыларды дамыту картотекасынаң					
Таңертенгі жаттығу	Желтоқсан айының I- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасайды отырып, баланың қимыл-қозгалысын шыңдау				
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішү мәддениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішү. Астан соң беті – қолды жуу.				
Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз	Куан, шаттан алақай! Куанатын күн бүгін Күліп шықты күніміз, Қайырлы таң! Қайырлы күн!	Шаттанамын, күлемін, Бақытты бол жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.	Қол үстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге үқсайды екенбіз.	«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді бол жүреійк!
Білім беру үйымының кестесі бойынша үйымдастырылған іс-әрекет	Тосын сәт - Сәлем балалар! Менің кім екенімді білесіңдер ме? (қыс)	Таңғажайып сәт. Қар Ханиайымының салемдемесі. Сиқырлы сандықша.	Қызыгуышылықты ояту. Ой қозғау. «Қыс» Сыртта боран зулайды, Қарды үйріп қуалап.	Тосын сәт. АҚТ технологиясымен жұмыс. Балалар көлдің аргы бетінде	Қызыгуышылықты ояту • Топқа шар ұшып келу. Шарды бір-біріне беріп

<p>Сендер менің сиқырлы шеберханама барғыларың келе ме? Оnda кеттік!</p> <p>1,2,3 саяхат жолына тұс.</p> <p>-Сонымен біз қысқа қонақша келдік. Айналаңа қара, аппақ әдемі! Көп қар, айнала қар уйноділері. Бірақ біз менің шеберханама жетуіміз керекпіз. Менің шеберханама жету үшін біз үлкен қар уйноділерін басып отіп, мен сендерге дайындаған барлық тапсырмаларды орындаудың керексіңдер. Жолда мұқият болыңыз. Ал, кеттік!</p> <p>Міне менің сендерге бірінши тапсырмам, (Тапсырмасы бар қар ұшқынын алып шығады) Айтыңдаршы достар, мен қандай қыстын?</p> <p>Қазір қай мезгіл ? (қыс)</p> <p>Қыстың келгенін қайдан білдің ? (Себебі қар жауып жатыр, сыртта сүйк, аяз)</p> <p>Қыстың үш ұлы бар, үш қыс айы. Сіз олардың қалай аталағының білесіз бе ? (желтоқсан қаңтар ақпан). Қазір қай ай? (желтоқсан). Қыста не болады? Қандай табигат құбылыстары? (Аяз, аяз, қарлы боран, боран, қар жауады, сүйк).</p> <p>Жел қандай? (Күшті, жылдам, сүйк, екпінді, аязды).</p> <p>Қыста суда не болады? (олар мұзбен жасылған)</p> <p>Тек қыста не болады? (Кар).</p> <p>Қар қандай? (Женіл, жарқыраган, ақ, сүйк, үлпілдек, бос).</p>	<p>Жұмбақ жасыру.</p> <p>Жұмбақтың шешуі арқылы</p> <p>Сандықшаның ашилуы</p> <p>Тапсырмаларды орындау.</p> <p>Ой дамыту</p> <p>1 тапсырма</p> <p>Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»</p> <p>Мнемо кестемен жұмыс</p> <p>Қазір жылдың қай мезгілі?</p> <p>- Қыс мезгілі.</p> <p>Қыс мезгілінің аяу райы қандай болады?</p> <p>- Қар жауады, аяз болады, боран согады, мұз қатады.</p> <p>Қыс мезгілінде қалай қиінмеліз?</p> <p>- Тон, малақай, етік, шалбар, жейде, қолғап, мойынорагыш, басқиім килеміз.</p> <p>Сөздік жұмыс жүргізу.</p> <p>2 тапсырма.</p> <p>Дид ойын: «Кім жылдам?»</p> <p>Қысқы күімдерді құрастыру.</p> <p>Сергіту сәті.</p> <p>«Боран» дауыс</p> <p>Балалар ненің дауысын естіп тұрсыңдар? Боранның Боранды қымылмен көрсетеміз (қолдарың жоғары көтеріп жәй және қатты дыбыс шығарып гүйлдейді.)</p> <p>Ал, қатты аяз болғанда не істейміз? (қолдарың қусырып, аяқтарын топылдатады).</p> <p>- Ал, күн шыққанда не істейсіңдер? («алакай» деп қолдарың шапалақтайды).</p>	<p>Әлсін - әлсін тыңдаиды, Терезеден сыгалап Сұрақ – жауап.</p> <p>Өлең не туралы айттылған?</p> <p>- Қазір қандай мезгіл?</p> <p>- Қыс мезгілінде қандай табигат құбылыстары болады? Жұмбақтың шешуімен байланыстыру.</p> <p>- Несімен ұнайды?</p> <p>Қандай ойын түрлерін білесіңдер?</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>Мнемотехника әдісімен жұмыс.</p> <p>Мнемо кесте. - Суретткө өз ойынан әңгіме құрау.</p> <p>- Сұрақтарға жауап беру.</p> <p>Б.Жақып «Сырганақ»</p> <p>- Өлең жолдарын мәнерлеп оқу.</p> <p>- Өлең мазмұнын ашу.</p> <p>Жаттауга үйрету.</p> <p>Біз тебеміз сырғананақ Таудан төмен сырғанап Бір шанаңда екеуіміз Құламайды еkenбіз.....</p> <p>Қызыгуышылықты ояту.</p> <p>Жұмбақ жасыру.</p> <p>Аспаннан ақ ұлпа борады, Дағаны сейсепке орады. (Кар)</p> <p>Қыс мезгілінде қандай табигат құбылыстары болады?</p> <p>Сөздік жұмыс жүргізу.</p> <p>(сейсеп, ұлпа, құбылыс)</p> <p>Дәстүрден тыс сурет салу</p> <p>әдісімен щетканы пайдаланып, шашырату</p> <p>пайдаланып, шашырату</p> <p>әдісімен сурет салу. Сурет</p>	<p>кімді көріп тұрсыңдар? балықшы атайды. Атайды бару үшін қандай көлік таңдаймыз?</p> <p>- Дұрыс, кемені таңдаймыз.</p> <p>Ендеше кеме құрастырып алайық.</p> <p>- Балықшы атайды келу.</p> <p>- Сәлеметсіңдер ме балалар?</p> <p>Балалар балықшы атайдың қолында не бар?</p> <p>Бұл қармақпен не істейді?</p> <p>- Дұрыс балалар, балық аулайды.</p> <p>Ал сендер де үстап көрігілерің келеді ме?</p> <p>- Ендеше, менің сұрақтарыма жауап берсеңдер, мен сендерге қармагымды беремін.</p> <p>1- сұрақ; Табигат нешеге болінеді?</p> <p>2-сұрақ; Балық табигаттың қай болігіне жатады?</p> <p>Су ше?</p> <p>Сергіту сәті</p> <p>Біз жүземіз оң жаққа, Біз жүземіз сол жаққа, Шоршымыз көл астында, Ыришимыз көл бетінде Тұңғышыққа батамыз, Тәтті ұйқыга жатамыз</p> <p>Балықшы атай: Балық туралы ертегі</p> <p>тыңдағыларың келе ме?</p> <p>Ертегі тыңдау.</p> <p>Бұл ертегі</p> <p>“Мұз астындағы ұйқы” деп аталаады.</p> <p>Қыстың алгашиқ аязынан кейін көлдің бетін айнадай жылтыр мұз басты. Мұз әлі</p>	<p>көңілді сөздер айтуды.</p> <p>Дид ойын:</p> <p>«Көңілді сөз»</p> <p>Ой қозғау</p> <p>Сұрақ – жауап.</p> <p>Мнемо кестемен жұмыс.</p> <p>Қыс мезгілі туралы түсіндіру.</p> <p>- Қазір қандай мезгіл?</p> <p>- Қыс мезгілінде қандай табигат құбылыстары болады?</p> <p>- Несімен ұнайды?</p> <p>Қандай ойын турларін білесіңдер?</p> <p>Сергіту сәті. «Боран»</p> <p>Сергіту сәті.</p> <p>Боран согады оң жақтан, Боран согадар сол жақтан,</p> <p>Қар лақтырып ойнасақ, Су өтеді қолғаптан.</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>Көңілді қыс.</p> <p>Ш. Мұхамеджанов.</p> <p>Өлең жолдарын мәнерлеп оқу</p> <p>мағынасын ашу.</p> <p>Көңілді қыс.</p> <p>Бір топ бала сырғанап, Барады зне жарысын.</p> <p>Қалды артта қар алап</p> <p>Іздерінен қар ұшып.</p> <p>Сұрақ – жауап.</p> <p>- Өлең жолдарында не туралы айттылған?</p> <p>- Қыс мезгілін қалай суреттеген?</p> <p>Дид ойын:</p>
---	---	---	---	---

<p>Жарайсыңдар! Әрі қарай жүрейік. Сақ және мұқият болыңыз, егер қар үйіндері өте үлкен болса, аяқтарыңды жоғары көтеріп басыңдар.</p> <p>-Балалар, мына аппақ қарға, аздап ойнайық. Мен ойнаганды қатты жақсы көремін, әсіресе қар лақтыру, сендерге ұнай ма?</p> <p>Дид ойын: «Мені жалға» Мен сендерге бір сөзді айтып, қар кесегін лақтырамын, ал сендер оны маган қайта лақтырып, бұл сөзді басқаша атайдыңдар, мысалы: қыс - аппақ.</p> <p>Аяз - аязды</p> <p>Қар - қарлы</p> <p>Мұз – сырғанақ</p> <p>шана- зулайды</p> <p>тон қалың</p> <p>Келесі тапсырма : (келесі қар үшікінин шығарады)</p> <p>Дид ойын: «Жақсы» - «Жаман» тапсырмасы . Екі командаға бөлінеміз. Сіздің ойыңызша қыс жақсы ма, жаман ба? Бірінші топ маган қыстың неге жаман екенін , ал екінші топ қыстың жақсы екенін дәлелдейді.</p> <p>Қажетті суреттерді таңдан, оларды өз орнына орналастыру.</p> <p>Жарайсыңдар! Ендеше, ары қарай қозгалатын кез келді. Бірақ қозгалмас бұрын көзімізді жұмамыз , алақаныңызды согамыз (осы уақытта Қыс барлығына қар үшікінин береді,).</p>	<p>қайталау.</p> <p>3 тапсырма. Ой қозғау Сұрақ- жауап. Қардың артынан тапсырма орындау. -Қоян қыста қандай түске енеді?</p> <p>-Неліктен? Аю қыста не істейді? -Неге? Тұлқі мен қасқыр не істейді?</p> <p>Қоян қыста ақ түске күімін ауыстырады, өйткени ол киім оны қыста жауаларынан қор-ғануга көмектеседі. Қасқыр орманда, тауда тұрады, ет жегенде ұнатады. Аю ұйықтайды, ол бал жейді.</p> <p>Кү тұлқі, тышкаң, құс аулайды.</p> <p>4-тапсырма: Дид ойын: «Қыс келбеті» Балаларды топқа болу. 1-ton: Майшам арқылы мұзды бейнелеу. Шарты: Ақ қагазга майшаммен шимай бейне салу. Үстін көк су бояқпен бояу.</p> <p>2-ton: Агашитарга қар ұлпаларын жасасыру.</p> <p>3-ton: Құстарға ұя жасасу.</p> <p>Жасаган жұмыстарды суретке түсіріп, Қар ханшайымына жіберу.</p> <p>Кортынды Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»</p> <p>Жұмбақ жасасыру.</p> <p>Колымен қаламы жоқ,</p>	<p>Ұжыымдық жұмыс жасауды және дәстүрден тыс әдіспен жұмыс жасауды үрету.</p> <p>Балаларды қар, мұз, аяз, атауларымен топқа болу.</p> <p>1-ton Шаңғының суретін құрастыру. Сипаттама беру</p> <p>2-ton Шананың суретін жасасыру Сипаттама беру.</p> <p>3-ton Аққаланы мүсіндеу.</p> <p>Тақпақ Қысқы күн Жапалақтан ала қар Жауды күнде қайталап, Қырга шықты балалар, Шаңғыларын арқалап. Кортынды балаларды мадақтау.</p>	<p>жұқа болғанымен, күн сәулесін көлегейlep, су асты күңгірт тартты. Бұрын мұндайды көрмеген жасаңдар су астының күңгірт тартқанына абыржып қалды. Мұны байқаған кәрі сазан түсініdrіп жатыр: Жыл сайын осылай болады. Біраздан кейін мұздың үстін қар басады да, мұлде қараңғылық орнайды.</p> <p>Міне балалар қазір балықтар мұз астында ұйықтап жатыр.</p> <p>Мен мына қармагымды сендерге сыйға беремін Күн жылын, мұз ерігесін осы жерге келіңдер сол кезде балық аулап көресіңдер. Балықшы атайдың қоштасу.</p> <p>Сау болыңдар Саяхаттан қайту. Топқа келу.</p> <p>Балалар ертегі ұнады ма?</p> <p>Онда көл, балық, қармақ сөздеріне сойлем құрайық Біз өзімізге естелік болу үшін мына заттарды жасап алайық.</p> <p>Дид ойын: «Сөздер тізбегі» Балаларды топқа болу.</p> <p>1-ton: Көлди бояймыз.</p> <p>2-ton: Балықты көлге жасасырамыз</p> <p>3-ton: Қармақты мүсіндейміз</p> <p>Кортынды Сұрақ-жауап</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>	<p>«Кім жылдам?» Балаларды топқа болу.</p> <p>1-ton: Шана құрастыру.</p> <p>3-Ton: Қысқы агашитарға мақта таяқшасымен қар салу.</p> <p>4-ton: Құстарға ермексаздан жем жасау</p> <p>Корытынды Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасасыру.</p> <p>Колымен қаламы жоқ, Бірақ сурет салады (Аяз) Көлдің беті көк әйнек, Сырғанауга тым әйбет. (Мұз)</p> <p>Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жасау ала отырып, ғіз аяқтау</p> <p>Денешынықтыру</p>
---	---	---	---	--

<p>- Ой, қараңдары, алақандарыңда не бар ? (қар бүршіктегі)</p> <p>-Балалар, көп қар сиқырлы сөздерден, қар жауа бастады қандай қар түйіршіктегі екенін айтта аласыңдар ма?</p> <p>(Әдемі, жеңіл, ақ, орнекті, алты қырлы, сымбатты...)</p> <p>- Шынында да, қар түйіршіктегі жеңіл. Енді тыныс алу жаттығуларын жасайық:</p> <p>(ерніңізді «тұтікке» бүктең, 3 қысқа дем шыгарып, қар үшкіншіна үрлеңіз.)</p> <p>Жарайсыңдар! Әрі қарай жүреійік. Біз қар үйінділерінің үстінен отеміз. Ой , бұл кім (қар адамы) Бірақ неге екені белгісіз, оте көңілсіз. Неліктен деп ойлайсың?(Оның досы жоқ, ол жалғыз) Оған көмектесе аламыз ба?</p> <p>Ендеше оған көптеген достар жасап берейік.</p> <p>Топқа болініп, 1-ton: Қар адамның достарын мына нарақтарға ретімен жасапсырамыз.</p> <p>2-ton: Мына пішиңдерден қар адам құрастыру.</p> <p>Сұрақ-жаяуп: Қандай пішиңдерден құралған?</p> <p>Түсі қандай?</p> <p>Оның боліктегіндегі тағы не бар?</p> <p>Ой қозғау</p> <p>- Біздің Ақшақарға кім тақпақ айтқысы келеді?(2-3 бала тақпақ айттып береді) Ой қарашы , қар адамы көңілді</p>	<p>Бірақ сурет салады (Аяз) Көлдің беті көк әйнек, Сырганауга тым әйбет. (Мұз) Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап ала отырып, ұғқ аяқтау</p> <p>Денешынықтыру Негізгі болімбөлім:</p> <p>Жалпы даму жаттығулары /орамалмен, дүенмен Б.қ.: «Өкпешіл» 1. Аяқтар алишақ қойылған, орамал бүйірде. Басты оң және сол жақтағы орамалга төмен түсіріп бұры. /5-6 рет қайталау/ Б. қ.: «Қозғалмалы иық» 2. Аяқ иық көлемінде, орамал иықта, иықты артқа – алдыға, жоғары –төмен қозғау. /5-6 рет / Б.қ.: «Ғажайып кемпірқосақ» 3.Аяқтар алишақ қойылған, орамал белде. орамалды оң - сол жаққа қисайту, әр илген сайын «ғажайып» деп айту. /5- 6 рет қайталау./ Б.қ.: «Керілу» 4. Аяқтарын алишақ қою, орамал жсанға кеуде түсында, 1- 3 орамалды жсанға баяу соза отырып керілу. 4-б.қ. /5-6 рет қайталау/ Б. қ.: «Диірмен» 5. Аяқтарын алишақ қойып, денені тік ұстау. Орамал жсанды. 1- орамалды жсанға созу, 2- оң қолдагы орамалды сол аяқтың өкшесіне тигізу. 3- керісінше . 4- б.қ. /5-6 рет қайталау./ Б.қ.: ««Қарлығаи» 6. Тік тұрып, орамалды белге қояды . 1 - аяқты артқа созады, 2 - жоғары көтереді, 3 – I қалыпқа оралады, 4 - б.қ.</p>	<p>Негізгі болімбөлім: Жалпы даму жаттығулары /орамалмен, дүенмен Б.қ.: «Өкпешіл» 1. Аяқтар алишақ қойылған, орамал бүйірде. Басты оң және сол жақтағы орамалга төмен түсіріп бұры. /5-6 рет қайталау/ Б. қ.: «Қозғалмалы иық» 2. Аяқ иық көлемінде, орамал иықта, иықты артқа – алдыға, жоғары –төмен қозғау. /5-6 рет / Б.қ.: «Ғажайып кемпірқосақ» 3.Аяқтар алишақ қойылған, орамал белде. орамалды оң - сол жаққа қисайту, әр илген сайын «ғажайып» деп айту. /5- 6 рет қайталау./ Б.қ.: «Керілу» 4. Аяқтарын алишақ қою, орамал жсанға кеуде түсында, 1- 3 орамалды жсанға баяу соза отырып керілу. 4-б.қ. /5-6 рет қайталау/ Б. қ.: «Диірмен» 5. Аяқтарын алишақ қойып, денені тік ұстау. Орамал жсанды. 1- орамалды жсанға созу, 2- оң қолдагы орамалды сол аяқтың өкшесіне тигізу. 3- керісінше . 4- б.қ. /5-6 рет қайталау./ Б.қ.: ««Қарлығаи» 6. Тік тұрып, орамалды белге қояды . 1 - аяқты артқа созады, 2 - жоғары көтереді, 3 – I қалыпқа оралады, 4 - б.қ.</p>
--	--	---

<p>былған кетті, тақпақ айтқаның қатты ұнады.</p> <p>- Ой, балалар, қараңдарши, міне, біз сендермен менің қысқы шеберханама келдік, бірақ оған кіру үшін қар туралы сиқырлы сөздер айтту керек, бірақ айтту оңай емес, сонымен қатар қимылдарды орындау керек.</p> <p>Дене шынықтыру</p> <p>Жарайсыңдар балалар!</p> <p>- Сендер бәрін дұрыс жасадыңдар, менің шеберханамың есігі сендерге ашық.</p> <p>Кіріңіздер, құрметті қонақтар. Үстелдерге отырыңыз. Қараңдарши, үстелдеріңде не бар?</p> <p>Парақтар.</p> <p>- Біздің парақшаларымызға назар аударыңдар. Олар толығымен бос. Маган оларды қор ұшқындарымен безендіруге көмектесіңдер.</p> <p>(Тұз, желім балалардың алдында)</p> <p>-Не? Сізде және менде қылқалам жоқ (балалардың жасауштары)</p> <p>- Дұрыс. Желіммен және тұзбен жұмыс жасаймыз</p> <p>Улғі көрсету, талдау.</p> <p>Балалардың дербес әрекеті.</p> <p>(Балалар жұмысқа кіріседі. Педагог орындау, қалпын бақылайды)</p> <p>(Жұмыс кезінде боран музыкасы естіледі) .</p> <p>III.Корытынды бөлім</p> <p>- Жарайсың! Сендер жақсы жұмыс жасадыңдар, ол үшін</p>	<p>жанда. 1- орамалды жанга созу, 2- оң қолдагы орамалды сол аяқтың өкшесіне тигізу. 3- керісінше . 4- б.к. /5-6 рет қайталау./</p> <p>Б.к.: ««Қарлығаш»</p> <p>6. Тік тұрып, ормалды белге қояды . 1 - аяқты артқа созады, 2 - жогары көтереді, 3 – 1 қалыпқа оралады, 4 - б.к. (5-6-рет қайталау)</p> <p>Б.к.: ««Ұшты, ұшты»</p> <p>6. Аяқтарын алашақ қою, орамал тәменде. Орнында тұрып серіппе секілді секіру. әр секірген сайын «Ұшты, ұшты» деп айтту. (6 рет қайталау)</p> <p>4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру./орамалды себетке салу/ Адымдан жүру.</p> <p>Тыныс алу жастығулары:</p> <p>араның дыбысын салу, мұрынмен дем алып, ауыздан демді шыгару.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Козгалыстардың негізгі түрлері.</p> <p>2. Гимнастикалық орындықта жүру заттың үстінен өтіп (текше, т.б) секірмей түсү(2-3 рет).</p> <p>3. Жұмсақ кедергі бойынша екі аяқпен секіру (білктігі 20 см), үш қадамнан кедергіге секіру (5-6 рет). педагог екі төсеништі қояды (бірінің үстінен бірі) және қолын сермен кедергіге секіруді ұсынады</p> <p>3</p> <p>бөлім.</p> <p>Кимыл-қозгалыс ойын «Шыбындар - ұшпайды».</p> <p>Шарты: Балалар шеңберге тұрады, ортада педагог тұрады. Ол ұшатын және ұшпайтын тірі және</p>	
--	---	--

<p>мен сендерді дәмді қар шарларымен сыйлаймын. Ал енді сендерге балабақшага оралатын кез келді. Міне, сендерге қар ұшқыны, ол сендерге балабақшаны табуга көмектеседі. Ол үшін «сиқырлы» сөздерді айтуда керек. Балалар орындарынан тұрып, сиқырлы сөздер айтады: «Қар ұшқыны бір рет айналады, қар ұшқыны екі айналады, қар ұшқыны уш айналады, балалардың балабақшага жетуіне көмектеседі» Мін біз балабақшага оралдық. Көртынды. - Саяхаттан кейінгі көңіл- куйіміз қандай? - Қыстың шеберханасына барап жолда сізге не қыын болды? - Өзіңді жақсы сезінуге не себеп болды?</p> <p>Музыка Тақырыбы: «Шақырамыз жарысқа» Музыка тыңдау: «Жарысамыз» (регтайм, муз. С. Джеплин), «Шақырамыз жарысқа» (муз. М. Робер). Музыка тыңдай отырып балалардан бұл шыгарманың сипатын, ыргагын, дауыс биіктіктерін сұрау. – Тыңдан отырған музықадан не елестеттіңдер? – Бұл музықага қандай қимыл лайық? (Дауыс жааттығулары: «Шертер» (муз. Б. Әлімжсан, сөзі Ж. Маханбетова). Эуенде орындау кезінде оналтылық ноталардың дұрыс шығуын</p>	<p>3 бөлім.</p> <p>Қимыл-қозгалыс ойын «Шыбындар - ұштайды». Шарты: Балалар шеңберге тұрады, ортада педагог тұрады. Ол ұшатын және ұштайтын тірі және жансыз заттарды атайды. Зат атаганда педагог қолын жоғары көтереді. Мысалы, педагог айтады: құс ұшады, орындық ұшады, ұшақ ұшады т.б. Балаларды мадақтау. - Спортық құрал-жабдықтарды жинауды ұсынады. -Балаларга бір қатарға түзелуге белгі беріп раҳмет айтып қоштасу.</p>		
---	--	--	--

қадағалау, жоғарғы дыбысты алғанда ауыз құысын кеңірек ашып, таза орындау.

(Ән айту: «Шақырамыз жарысқа» (халық әні, өңдеген Н. Әлімқұлов).

Әннің гуенін тыңдал, не туралы айтылғаны жайлы балалармен сұхбаттасу.

Сұрақ-жасарап арқылы ойларын анық жеткізуге мүмкіндік беру.

Әннің сипатын ажыратып, екпінді дұрыс ұстая.

Музыкалық-ыргакты қозгалыс:

«Тұлкі мен қаздар» (муз. К. Куатбаев, сөзі А. Османов).

Музыкалы қимылды ойынды ойнау үшін атрибуттарды пайдаланған жөн. Ойынды әндеміп жүріп ойнау керек.

Әуен өзгергенде, қаз болған балалар өте сақ болуы тиіс.

Ойын өте көңілді ойналады.

Ой қозгаяу.

Айсұлудың сұрагы мен тапсырмасы: «Жарыс» деген сөзді қалай түсінесің?

Достарыңмен қандай жарыс ойындарын ойнайсыңдар?

«**Кім жылдам?**» ойынында кім женіске жетеді? Орман тұрғындары көңілді жарысқа қатысады. Мәреке қайсысы бірінші жетеді деп ойлайсың?

Тұлкінің қапшағына қызыл допты, қасқырға – жасыл, ал аюдың қапшағына көк допты кім тез салады? Сызықпен қос. қорытындылау, бағалау.

Серуенге дайындық

Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндең киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүргүгө дағыландыру.

Серуен	Картотека № 7 <i>Қыстап қалатын құстарды бақылау.</i>	Картотека № 8 <i>Адамдардың қысқы еңбегі.</i>	Картотека № 10 <i>Мұзды бақылау.</i>	Картотека № 12 <i>Бұлтты бақылау.</i>	Серуен №14 <i>Транспортты бақылау.</i>
	Қысқы серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	<p>Тазалық процедурасы. <i>Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелу</i> <i>Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.</i> <i>Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.</i></p>				
Түскіас	<p>Ұқыпты тамақтану дәгдышарын, ас құралдарын қолдану дәгдышарын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадагалау</p>				
Күндізгіўқы	<p>Белгілі жүйелікте киімдерін шешуі, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындал жатуды дәгдышандыру, улгере алмаган достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау</p>				
Біртіндең ұқықыдан ояту, сауықтыру шаралары	<p>№ 3 «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. - «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.</p>	<p>№5 "Құстар оянды" - қолдарды жсан-жсаққа созу, былгау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын ізден жатыр» - Оң жсаққа, сол жсаққа бұрылу, «шип-шип» деп айтту. 3. "Құстар көнілденіп жатыр" –қолды шапалақтау</p>	<p>№6. арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдышырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.</p>	<p>№7 «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгін отыр, қол төменде. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтереді, екеуін бірге ұстан, жайлап түсіру.</p>	<p>№10 Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)</p>
Бесін ас	Ұйқы ашар жеттыхыгү картотекасынан				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар карау және тағы басқа	<p>Дид ойын: Сан жаттыгу: Шарты: Қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды санау «Деньеш блогтары» Мақсаты: ұжыммен жұмыс жасауга дәгдышанады.</p>	<p>Дид ойын: ойын: «Көлеңкесін тап»</p> <p>Ойын шарты: Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады.</p>	<p>Дид ойын: ойын «Бұл қай кезде болады?»</p> <p>Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды.</p>	<p>Дид ойын: «Артығын тап»</p> <p>Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.</p>	<p>Дид ойын: «Шатастырма»</p> <p>Көктемде қар жауады. Қазір күз мезгілі? Көктемде қар ериді?</p> <p>Күмілетін нәтижесе: Суреттерді атайды, шартын, не артық екенін наурыз</p>

эрекеттер)	<p>көлеңкесін тауып орындарына отырады.</p>	<p>мезгілдерінің суреттерін жасапсырып ерекшеліктерін айтады.</p> <p>Музыка</p> <p>Тақырыбы: «Шақырамыз жарысқа»</p> <p>Музыка тыңдау:</p> <p>«Жарысамыз» (регтайм, муз. С. Джеплин), «Шақырамыз жарысқа» (муз. М. Робер). Музыка тыңдаі отырып балалардан бұл шыгарманың сипатын, ыргагын, дауыс биіктіктерін сұрау. – Тыңдал отырган музыкадан не елестеттіңдер? – Бұл музыкага қандай қимыл лайық?</p> <p>(Дауыс жастығулары: «Шертер» (муз. Б. Элімжсан, сөзі Ж. Маханбетова). Әуенде орындау кезінде оналтылық ноталардың дүрыс шығуын қадағалау, жоғарғы дыбысты алғанда ауыз қуысын кеңірек ашып, таза орындау.</p> <p>(Ән айту: «Шақырамыз жарысқа» (халық әні, өндеген Н. Элімқұлов). Әннің әуенін тыңдал, не туралы айттылғаны жайлы балалармен сұхбаттасу. Сұрақ-жасаудар арқылы ойларын анық жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Әннің сипатын ажыратып, екпінді дүрыс ұстаяу.</p>	айтады.	<p>Қыста жасырақтар сарғаяды?</p> <p>Жылмезгілдері: қыс, көктем, жаз, күз.</p> <p>Жаз ең сұық жыл мезгілі?</p> <p>Күзде бәйшешектер өседі?</p> <p>Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?</p> <p>Жазда балалар оқиды?</p> <p>Денешынықтыру</p> <p>Негізгі болім.</p> <p>Ойын жастығулары бойынша.</p> <p>«Картоп отыргызы»...</p> <p>Балалар бастау сзығының алдында уштөрт бағанды тұрады. Бағандарға бірінші болып тұрган балалардың әрқайсысында бір-бір сөмкеден 5-6 ұсақ-түйек заттар - картоп салынған. Бағандарға қарама-қарсы жерде, бастапқы сзығыстан 10-12 м қашықтықта, картоп санына сәйкес шеңберлер салынады, яғни 5-6 дана (фанерадан, картоннан жасалған шеңберлер қоюға болады).(3 - 4 рет).</p> <p>«Себетке кір»(баскетбол нұсқасы).</p> <p>Ойыншылар (доптары бар) себеттің айналасында жартылай шеңберде орналасады, ал педагог допты қалай</p>
------------	---	---	---------	--

		<p>Музыкалық-ыргақты қозғалыс: «Тұлкі мен қаздар» (муз. К. Куатбаев, сөзі А. Османов). Музыкалы қимылды ойынды ойнау үшін атрибуттарды пайдаланған жөн. Ойынды әндептің жүріп ойнау керек. Әуен өзгергенде, қаз болған балалар өте сақ болуы мүс. Ойын өте көңілді ойналады.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Айсұлудың сұрагы мен тапсырмасы: «Жарыс» деген сөзді қалаи түсінесің? Достарыңмен қандай жарыс ойындарын ойнаисыңдар?</p> <p>«Кім жылдам?» ойынында кім жеңіске жетеді? Орман тұрғындары көңілді жарысқа қатысады. Мәреке қайсысы бірінші жетеді деп ойлайсың? Тұлкінің қатышығына қызыл допты, қасқыраға – жасыл, ал аюдың қатышығына көк допты кім тез салады?</p> <p>Сызықпен қос. қорытындылау, бағалау.</p>	<p>лақтыруды көрсетеді: аяқтар сәл алишақтан, бүгіліп тұрады, кеудедегі екі қолдағы доп бастапқы позиция болып табылады; кішкене дөғаны өзіңізге қарай төмен қарай суреттеп, қолыңызды жогары қарай түзетіп, допты бір уақытта аяқтарыңыздың созылуымен лақтырыңыз. Бұл кезде саусақтар допты себетке ақырын итереді.</p> <p>Көрсетуден және түсіндіруден кейін балалар бағанга бір-бірлеп (6-8 бала) орыннан себетке лақтыруды орындаиды. Осы уақытта балалардың екінші топшасы тағы бір тапсырманы орындаиды.</p> <p>- «Допты беру» (бір қолмен дрибинг 4-5 м қашықтықта).</p> <p>Тәрбиешінің белгісі бойынша ойыншылар орындарын ауыстырып, келесі тапсырмага көшеді.</p> <p>Қимыл-қозғалысты ойын: «Арқаннан секіру»</p> <p>Балалар шеңбер құрып тұрады. Ойын бастауыш ортага шығып арқанды басынан бірде ақырын, бірде жылдам айналдыра отырып, балалардың аяғына тигізуге</p>
--	--	--	--

					тырысады. Балалар аяқ түсінін келген арқаннан секіреди. -Үйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды: -Кандай жастығулар жасадық? -Балалармен бірге ойнаған және жастықтан қымыл қозғалыстарын еске тусыру. Балаларды мадақтау. - Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды усынады.
Балалармен жеке жұмыс	«Әдемі ғұл» Ойынның мақсаты: Түстер туралы ұғымын бекіту, түстердің атын білуге машиқтандыру, түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету, саусақ моторикасын дамыту	«Не жоқ?» Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлаудың дамыту, жылдамдықта, байқампаздықта тәрбиелеу.	«Үй жсануарлары» Ойын мақсаты: Үй жсануарларын айта білу олардың дene мүшелерін атауга, ажыратуға үйрету.	«Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.	Танып ал да, атын ата Мақсаты: заттың түрткүсін, пішінін, атын атауга жастықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Күімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың күнде реттілігін бақылау, күнгендегі түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, күімнегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Күім шкафтарын таза ұстай және жинау				
Серуен	Картотека № 7 Қыстап қалатын құстарды бақылау.	Картотека № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.	Картотека № 10 Мұзды бақылау.	Картотека № 12 Бұлтты бақылау.	Серуен №14 Транспортты бақылау.
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата-аналарға балаларын себепсіз барабақшадан қалдырымауларын ескертту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімеледі.</i>	<i>Ата-анага: балага жсі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айтту.</i> <i>Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескертту.</i>	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлыштыру. Ата-аналарға балалардың жасасаған шыгармашылық жұмыстарымен</i>	<i>Ата-аналарға барабақшада төлейтін төлем ақысын үақытылы төлек керек екенін ескертту.</i> <i>Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.</i>	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлыштыру. Ата-аналармен барабақшада төлейтін төлем ақысын үақытында әкеулерін</i>

	<i>сұранып үйге қайтуы.</i>		<i>тәнисстыру.</i>		<i>ескертү.</i>
--	-----------------------------	--	--------------------	--	-----------------

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

«Айгөлек шағын орталығы»

Топ: Ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың күрылу кезеңі : 11,12 – 15.12.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау. дене қызыуын өлишеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналга тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуга балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты: қар мен жаңбырды ажыратма білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериди, бұзғалауды.	Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты: Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстырайтынын және дене мүшелерін дұрыс атаптауда беру.	Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға уйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.	Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты: суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызы.	Картотека №19 «Қысқы тіршілік» Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атапуын атаптып, оларды ажыратма білуге уйрету. Сөздік қорын молайту.
Таңертеңгі жаттығу	Танымдық және зияткерлік дәғдиларды дамыту картотекасынан Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғы ас	Желтоқсан айының I- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Табиғат ол аналыз, Табиғатқа баламыз. Құшагында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз	Күан, шаттан алақай! Күанатын күн бүгін Күліп шықты күніміз, Қайырлы таң! Қайырлы күн!	Шаттанамын, күлемін, Бақытты бол жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.	Кол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге үқсайды екенбіз.	«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Құлқіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Қоңылді бол жүреійк!
Білім беру ұйымының кестесі бойынша үйымдастырылған	Қызығушылықты ояту. Балалар мен топқа келгенде стол үстінде мынандай	Ой қозғау Бүгінгі бүгін біз ұлттық оюлар жинау арқылы	Қызығушылықты ояту. - Балалар сендер саяхатқа шыққанды	Қызығушылықты ояту. Балаларга саяхат туралы хабарлау. Сурақ-жасаудан	Қызығушылықты ояту. АҚТ технологиясымен

іс-эрекет	<p>Сиқырлы сандықшаны көрдім. Бұл сандықшаны сендермен бірге ашайын деп алғын келдім.</p> <p>Сыртында мынындаи жазу бар екен: 1,2,3, сандықша ашыл, ішінен маржсан шашыл.</p> <p>Бірге қайталау.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Қараңдарши сандықтың ішінде асықтар бар қане санайық.</p> <p>1 ден – 5ке дейін сану.</p> <p>Түстерін атайды.</p> <p>Мұнда әр асықтың өз тапсырмасы бар. Ойынның аты бес тас деп аталауды екен.</p> <p>Балалар, егерде сендер осы асықтың тапсырмасын дұрыс орындасаңдар, бізді ойын күтіп тұр. Тапсырманы орындауга дайынсыңдар ма?</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бес тас»</p> <p>1. Асық. Түсі «ақ» Тапсырма: Қазақстан Республикасының әнұранын айт.</p> <p>2. Асық. Түсі «көк» Тапсырма: сұрақ-жаяуп -Біздің Отанымыз қалай аталауды?</p> <p>Ж: Біздің Отанымыз Қазақстан.</p> <p>-Отан дегенді қалай түсінесіндер?</p> <p>Жаяуп: Отан –ол біздің жеріміз.</p> <p>Ж: Отан –ол біздің туымыз.</p> <p>Ж: Отан- ол біздің табиғатымыз, айналадағы қоршаған ортамыз.</p> <p>-Мемлекеттің рәміздерді атаңдар?</p>	<p>тапсырма орынданап бал жинаймыз.</p> <p>Ендеше сұрақтар аялдамасына барамыз.</p> <p>Балалар кішкене паравоз құрастырып алайды.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сиқырлы пішіндер»</p> <p>Шарты: Пішіндерден паровоз құрастыру.</p> <p>Түсін пішінін атаяу.</p> <p>1 аялдама:</p> <p>Суретпен жұмыс</p> <p>АКТ технологиясы.</p> <p>Менің Қазақстаным</p> <p>Балалар суретке қарап әңгімелеп береді.</p> <p>«Астанам»</p> <p>Болашаққа бастаған,</p> <p>Шарықтайды асқақ ән.</p> <p>Елордасы Отаның,</p> <p>Мақтанышым – Астанам.</p> <p>2-аялдама:</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>Елтаңба тобы, Ту тобы.</p> <p>1- топ: Елтаңба.</p> <p>Дид ойын: «Хан шатыр»</p> <p>Шарты: Хан шатырды қынды суреттерден құрастыру.</p> <p>2-Топ Ту</p> <p>Дидактикалық ойын: «Зәулім Бәйтерек»</p> <p>Шарты: Бәйтеректі қағаз бетіне ретімен жасапсыру.</p> <p>3-аялдама.</p> <p>Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»</p> <p>Шарты: бастаушы бала біреуінің артына білдірмей тақияны тастау қажет.</p>	<p>ұнатастыңдарма?</p> <p>Балалар біз бүгін Астана қаласына саяхатқа барамыз.</p> <p>- Астана қаласына қандай көлікпен барғанды ұнатастыңдар?</p> <p>Ұшақпен</p> <p>Дидактикалық ойын: «Ұшақ»</p> <p>Шарты: Ұшақты A3 форматқа жасапсыру, қанаттың көкпен бояу.</p> <p>Міне ұшагымыз дайын. Олай болса балалар көзімізді жұмып, екі қолымызды жайып, өзімізді ұшақта отыргандай сезінейік.</p> <p>Әуен қойылады.</p> <p>Астана арман қала Багы бір жансаған қала Тұрады ол жасап-жас болып Мен улken болғандада да.</p> <p>Ал балалар көздерімізді ашамыз міне арман қала Астанаға да келіп жеттік. Ендеше Астана қаласының көрікті жерлерімен танысады.</p> <p>Ой дамыту</p> <p>АКТ технологиясымен жұмыс.</p> <p>Астана қаласындағы көрікті жерлермен таныстыру.</p> <p>Бәйтерек -Қазақстан мемлекеттің символы.</p> <p>Дүние жүзінде теңдесі жоқ, бірегей сәулетті ғимарат. Мұнда келушілер шыны шарда орналасқан</p>	<p>Саяхатқа немен шыққан үнайды? Автобус</p> <p>Дидактикалық ойын: «Боліктерін біріктір»</p> <p>Шыгармашылық дұрыш.</p> <p>1-top: Автобустың қаңқасын құрастыру.</p> <p>2-top: Автобусты сары түске бояу.</p> <p>3-top: Автобустың дөңгелегін жасапсыру.</p> <p>1-аялдама: «Достық аялдамасы»</p> <p>-Балалар сендерге жалғыз ойнаган немесе көтпен ойнаган үнай ма?-Неліктен дос керек деп ойлайсыңдар?-Біз білетін достық ережесі қандай еді?</p> <p>- жолдастарыңа көмектес.</p> <p>-қолыңнан келген істі өзгеге үйрет.</p> <p>2-аялдама: «Отбасы аялдамасы»</p> <p>Ой дамыту</p> <p>Суретпен жұмыс.</p> <p>- Балалар отбасы деген не?</p> <p>- Ең алдымен отбасында не болуы керек?</p> <p>Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек</p> <p>-Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек.</p> <p>3-аялдама: «Бақыт аялдамасы»</p> <p>Міне, балалар соңғы аялдамаға да келіп жеттік.</p> <p>Яғни, біз бақыт аялдамасында тұрмыз.</p> <p>Біздің ата-анамыз жсанымызда, қасымызда</p>	<p>жұмыс.</p> <p>Көгілдір экраннан саяхатшы шыгады.</p> <p>Мен саяхат жетекшісімін Мен сендердің тұган жер, ауыл қала туралы не білетіндеріді білгім келеді. Мен осылай барлық жерде саяхат жасап балалардың білімін тексеремін.</p> <p>Менің тапсырмамады орындастын болсаңдар үш рет қол согындар. Тапсырмаларды топқа бөліп орындау. Түрлі түсті шарлар арқылы топқа бөлу.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>«Топтастыру»</p> <p>1-ші топ. тапсырма</p> <p>Қызыл шар. Шарды жару</p> <p>Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»</p> <p>Қыс мезгілінің көрінісін мнемокесте арқылы айтту</p> <p>Сөздік жұмыс жүргізу.</p> <p>2-топ. тапсырма.</p> <p>Жасыл шарды жару.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»</p> <p>А3 форматта ауыл суреттерін құрастыру.</p> <p>Үй жануарларын жасапсыру</p> <p>Ағаш суреттерін салу.</p> <p>Ашық сұрақтар</p> <p>-Суретте не көріп тұрсың?</p>
-----------	---	--	---	--	---

<p>Әли: Тудың ортасында күн бейнеленген, астында қалықтаған қыран құстың суреті бар, ал сол жақ шетінде үлттық ою –өрнек бейнеленген.</p> <p>Шыгармашылық әмбебап</p> <p>Балаларды топқа болу</p> <p>1- топ: Тудың бояу.</p> <p>2-топ: Туга бүркітті құрастырып жасасыру.</p> <p>3-топ: Туга күнді жасасыру.</p> <p>Ой дамыту:</p> <p>Елтаңба: Қазақстан Республикасының елтаңбасында көгілдір тұс аясында шаңырақ бейнеленген, шаңырақты айнала күн сәулесінде тарап уықтар шанишылған, оны пырақтар қанаты көмкеріп тұр.</p> <p>Елтаңбаның жогары жасында бес бүршішты жүздіз, ал төменгі жасында «Қазақстан» деген жазу бар.</p> <p>Тақпақ</p> <p>Қазақстан әнұраны, Қалықтасын көгінде Қазақстан әнұраны Жүргегімің түбіндегі</p> <p>Тү</p> <p>Айнымайды аспаннан Біздің тудың жасалауы Оны халық қашанды Биікке іліп қояды.</p> <p>Тәуелсіздік жолында Талай-талай тер тамған Билігім өз қолымда Еркіндігім –Елтаңбам -Елордамыз қай қала?</p> <p>Біздің елордамыз Нұр-Сұлтан қаласы.</p> <p>3. Асық түсі «қоңыр»</p>	<p>Тақия тастаған бала қуады.</p> <p>Жетеп алса, ойынды бастайды.</p> <p>4-аялдама.</p> <p>Тіл ұстарту жаттығуы.</p> <p>Лау лау лау, желбірдейді жасалау</p> <p>Лау, лау, лау бікте тұр жасалау</p> <p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Жалаушалар»</p> <p>Шарты: Әр түрлі жасалаушаларды салып бояу.</p> <p>Жарайыңдар</p> <p>Біздің қайтатын уақытымыз болды, пароозымызға мініп қайттайық.</p> <p>Топқа келу</p> <p>Сұрақ-жасауда.</p> <p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Туган жерді ғұлдендір»</p> <p>Шарты: Дайындалған карта бетіне ғұлдер, жүрек суреттерін жасақсы сөздер айтып жасасыру.</p> <p>Балаларды мадқтау.</p> <p>Денешиниң тұрғындары</p> <p>Негізгі болім.</p> <p>Ойын жаттығулары</p> <p>бойынша.</p> <p>«Картоп отыргызу»...</p> <p>Балалар бастау сыйығының алдында үш-төрт бағанға тұрады. Бағандарға бірінши болып тұрған балалардың әрқайсысында бір-бір сөмкеден 5-6 ұсақ-түйек заттар - картоп салынған.</p> <p>Бағандарға қарама-қарсы жерде, бастапқы сыйықтан 10-12 м қашықтықта, картоп санына сәйкес шеңберлер салынады, яғни 5-6 дана (фанерадан,</p>	<p>жарық әрі кең көрү залына понарамалық лифт арқылы көтеріледі.</p> <p>Тосын сәт.</p> <p>Осы кезде жетекшінің қалта телефонына хабарламақеледі.</p> <p>Жетекші ашып оқиды.</p> <p>Балалар қараңдаршы бізге асқа топтың балалары хабарлама жіберіпті:</p> <p>«Амансыңдарма? Астанага жеттіңіздерме? Біз Бәйтеректі көргіміз келеді деген.</p> <p>Ендеше балалар біз Бәйтерек макетін құрастырып сыйылға апарайық</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Бәйтерек»</p> <p>Бәйтерек те қандай пішіндер бар?</p> <p>Төбесі неге ұқсайды?</p> <p>Балалардың суретті құрастыру жолдарын бақылау.</p> <p>Құрастыру жұмысын бағалау.</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Біз кішкентай баламыз Өсіп-өніп толамыз Күнге қарай талының Көкке қолды созамыз Қанат қагып ұшамыз Орнымызды табамыз - Балалар сендер Астана туралы тақпақ білесіндерме?</p> <p>Тақпақ: Астанам,</p>	<p>достарымыз бар, көніліміз көтерілкі, бейбіт заманда өмір сүріп жатырмыз.</p> <p>4-аялдама: Диң ойын:</p> <p>«Сиқырлы қорап»</p> <p>Ой балалар мына қорапты қарайықши</p> <p>гаражайып қорап неге жарқырайды.</p> <p>Қане бәріміз шапалақтайық, оның ішінде не бар екен ашиялсын.</p> <p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Күннің шуағы» Ойын шарты: тақтага шуа-ғын шашқан күн суреті ілінеді.</p> <p>Күннің шуақтарында сұрақтар жазылған.</p> <p>1. Сендер тұратын қала қалай аталауды?</p> <p>2. Біздің бақшамыз қалай аталауды?</p> <p>3. Елордамыз қай қала?</p> <p>4. Елбасымыз кім?</p> <p>5. Астана қандай гимарат бар?</p> <p>Мінекей балалар, сұрақтарға жасақсы жасауда бердіңдер, топқа күннің жылуын таратып, одан қуат, жігер алайык.</p> <p>Психологиялық жаттығу.</p> <p>Музыкамен.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім тақпқыр?»</p> <p>Шарты. Әр түрлі жасалаушалардың ішінен Қазақстан жалалуын таба білу</p> <p>Бекіту кезеңі: (алдын ала жүргізілген жұмыс)</p> <p>Тақпақ: Астанам, Ардақталды Астанам,</p>	<p>-Балалар не істеп жүр?</p> <p>-Қандай малдарды көріп тұрсыңдар?</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Төскейден жел еседі, Төбемнен бұлт көшеді, Туган жерім мен үшін, Көк майсасын төседі. (құмылмен көрсету)</p> <p>3 –топ тапсырма.</p> <p>Көк шарды жару.</p> <p>Ойлау қабілеттерін арттыру</p> <p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Сипатта»</p> <p>Шарты: Туган жер туралы суретке әңгіме құрау.</p> <p>4-топ тапсырма.</p> <p>Сары шарды жару.</p> <p>Туган жер туралы тақпақ</p> <p>Әтебай Тұрманжанов</p> <p>Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем!</p> <p>Осы менің туган өлкем!</p> <p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Сылдырмақ үні»</p> <p>Шарты: Қойылған сұрақтарға толық жасауда беру.</p> <p>Шенбекерге жинауды.</p> <p>Ой қозғау</p> <p>-Туган жер деген не?</p> <p>-Біздің туган жеріміз қандай?</p> <p>Жасақсы сөздер айтқанда шапалақтау.</p>
---	--	---	--	--

<p>Тапсырма: сөздік ойын» Мен бастаймын, сен ақта»</p> <p>-Мениң Отаным- .... (Қазақстан)</p> <p>-Мен Отанымды – ... (жасы көремін).</p> <p>-Мен Нұр-Сұлтан- ... (қаласында тұрамын).</p> <p>-Нұр-Сұлтан қаласы- ... (әдемі, көрікті, әсем).</p> <p>-Нұр-Сұлтан қаласында ... (Бәйтерек, Хаништыр, думан, биік үйлер, мектептер, балабақшалар бар).</p> <p>4.Асық «жасасыл»</p> <p>Тапсырма: Сергіту сәті</p> <p>Дөңгелене тұрамыз</p> <p>Керегені құрамыз</p> <p>Уықтар болып іліп</p> <p>Шаңыраққа киіліп</p> <p>Киіз үйді құрамыз.</p> <p>5.Асық, түсі «сары»</p> <p>Тапсырма: Отан туралы мақал-мәтіндер, тақпақтар айт.</p> <p>-Отан- оттан да ыстық.</p> <p>-Отансыз адам, ормансыз бұлбұл.</p> <p>-Отан үшін отқа тұс, күймейсің.</p> <p>- Отан –елдің анасы</p> <p>Ел- ердің анасы.</p> <p>- Отан үшін күрес,</p> <p>Елге тиген үлес.</p> <p>Жарайсыңдар балалар.</p> <p>«Ел байлығын, жер байлығын, егеменді елімізді сақтайтын сендерсіңдер»</p> <p>Мына сиқырлы сандықшада тағы да гүл қылған гүл күлтешері жасыр екен, соны құрастыр, жасы тілектер айтайық.</p> <p>Кортынды:</p>	<p>картоннан жасалған шеңберлер қоюға болады).(3 - 4 рет).</p> <p>«Себетке кір»(баскетбол нұсқасы). Ойыншылар (доптары бар) себеттің айналасында жартылай шеңберде орналасады, ал педагог допты қалай лақтыруды көрсетеді: аяқтар сәл алашақтан, бүгіліп тұрады, кеудедегі екі қолдағы доп бастапқы позиция болып табылады; кішкене дөганы өзіңізге қарайды. тәмен қарай суреттеп, қолыңызды жогары қарай түзетіп, допты бір уақытта аяқтарыңыздың созылуымен лақтырыңыз. Бұл кезде саусақтар допты себетке ақырын итереді.</p> <p>Көрсетуден және түсіндіруден кейін балалар бағанга бір-бірлеп (6-8 бала) орыннан себетке лақтыруды орындаиды. Осы уақытта балалардың екінші топшасы тағы бір тапсырманы орындаиды .</p> <p>- «Допты беру» (бір қолмен дрибинг 4-5 м қашықтықта). Тәрбиешінің белгісі бойынша ойыншылар орындарын ауыстырып, келесі тапсырмага көшеді.</p> <p>Кимыл-қозгалы ойын:</p> <p>«Арқаннан секіру»</p> <p>Балалар шеңбер құрып тұрады. Ойын бастауши ортага шығып арқанды</p>	<p>Мәртебелі бас қалам.</p> <p>Көркейе бер күн сайын, Алға қарай, бас қадам.</p> <p>Ендеши балалар тұган жерге ораламыза?</p> <p>Тұган жерге оралу.</p> <p>Çұрақтар ілмегі</p> <p>-Балалар сендерге саяхат үнады ма?</p> <p>- Мине біз тұган жерімізгеде,</p> <p>Өз балабақшамызга оралдық.</p> <p>- Тұган жеріміз қалай аталаады?</p> <p>- Балабақшамыз қалай аталаады?</p>	<p>Бейбіт елдің ұланы, Оттай лаулап жсанамыз. Бұл бақыттың ұраны, Біз бақытты баламыз.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p> <p>Денешынықтыру</p> <p>Негізгі болім:</p> <p>Жалпы даму жастығулары</p> <p>Таяқшамен.</p> <p>Б.қ.: «Балапан су ішті»</p> <p>1. Аяқтары иық мөлинерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жогары көтеру. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Биши мисық »</p> <p>2. Аяқтары алашақ қойылған, таяқшаны екі шетінен үстап, жогарыға, онға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айтуду. /5-6 рет қайталау./</p> <p>Б. қ.: «Тартылу»</p> <p>3. Аяқтары алашақ қойылған, таяқша тәменде қолдарымен үстап. 1-2 - таяқшаны жогарыға көтеріп созылу, аяқтың ұшымен тұру. 3- б.қ. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: ««Әткенишек»</p> <p>4. Аяқтары иық мөлинерінде. Таяқшаны кеуде тұсында үстап, денені он-сол жаққа бұрады.</p> <p>/5 рет қайталау./</p> <p>Б.қ.: «Мергендер»</p> <p>5. Аяқтары алашақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген он аяқты көтеру,</p>	<p>Саяхаты мадақтау, қоштасу.</p> <p>Рефлексия</p> <p>Балаларды мадақтау.</p> <p>Смайлктер беру.</p>
--	---	---	--	--

<p>Көгінде күн нұрын төккен Жерінде гүл жұпар сепкен Неткен сұлу, неткен көркем Осы мениң туган өлкем.</p> <p>Музыка</p> <p>Тақырыбы: «Мен Отанымды сүйемін»</p> <p>Музыка тыңдау: «Керуен» (муз. К. Дүйсекеев). – Керуен деген не, білесің бе? – Керуенге қандай жсануарлар қолданылады? – Бұл шығарманың қарқыны қандай? – Неліктен жай, асықпай орындалады деп ойлайсың? Дауыс жасаттығулары: «Тиктак», «Жаңғырық» жасаттығулары. Тынысты дұрыс алу ережесін сақтап, таза айтуга баулу.</p> <p>Ән айту: «Отаным» (муз. мен сөзі Д. Қиқымов).</p> <p>Отан – туган еліміз, Отан – туган жеріміз. Отан – ортақ үйіміз, Көңілді ән мен күйіміз. (Е. Отетілеуұлы) Өлеңді оқып, Отан туралы түсініктерін кеңейту. Әнді орындаудан алған толғаныстарын, сезімдерін әңгімелеп берулерін сұрау. Әннің мәтінін, сөздерін еске сақтауға қалыптастыру. Әнді көңілді, қуанышты, салтанатты орындауға үйрету. Ән көңілді екпінде орындалатынын ерекше атап айтту. Көңілді – веселый Аспаппен танысу: Асатаяқ және түяқтас аспаптарымен таныстыру. Жасалу жолдарын, құрылсын, ұрмалы аспап екенін түсіндіру. «Сәулем-ай»</p>	<p>басынан бірде ақырын, бірде жылдам айналдыра отырып, балалардың аяғына тигізуге тырысады. Балалар аяқ тұсына келген арқаннан секіреді.</p> <p>- Үйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:</p> <p>- Қандай жастығулар жасадық?</p> <p>- Балалармен бірге ойнаган және жастықтан қимыл қозгалыстарын еске түсіру. Балаларды мадақтау.</p> <p>- Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды жынынады.</p>		<p>тізені таяқшага тигізу. Арқаны тұзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5-6 рет қайталау/ Б.қ. : «Шабыс»</p> <p>6. Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп шіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд) Б.қ.: «Көңілді таяқша»</p> <p>7. Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүзу. /15-20 секунд/ 4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүзу. Еркін жүзу. (бауларды үстел үстіне қою) Қолды жанга созып, аяқтың ұшымен жүзу.</p> <p>Тыныс алу жасаттығулары: шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Козгалыстардың негізгі түрлері.</p> <p>1. Тепе-тәңдік - гимнастикалық орындықта жүзу, кішкене допты алдыңыздан және артта оң қолыңыздан солға ауыстыру</p> <p>2. Оң және сол аяқпен секіру бір сыйыққа орналастырылған кегельдер арасында (қашықтық 3-4 м), алдымен бір аяғымен, содан кейін екінші жағынан</p> <p>Қимыл-қозгалыс ойын «Үшінші артық» – балалар екі-екіден бір-</p>
--	--	--	--

	<p>(қазақтың халық әні, өңдеген Б. Дәлденбай). Әуенде мұқият тыңдау, ыргақты сезіне дәл ойнауга үрету.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Туган жеріңің табигаты мына суреттердің қайсысына үнайды? Сүйкіті Отаныңды, туган жерінді сую деген не? Достарыңа әңгімелеп бер. Бүгінгі үіә туралы балалардың пікірлерін тыңдау. ҰІӘ балалардың көмегімен қорытындылау, бағалау. – Егер үіә қызықты өтті деп ойласаң қолды жоғары көтеріп шапалақтау.</p>			<p>біріне теріс қарап шеңбер жасап тұрады. Жұптардың арасындағы қашықтық – 2-3 адым.</p> <p>«Артық» ойыны қашады, ойын жүргізуі қуады.</p> <p>«Артық» баланың міндеті қашып жүріп, кенеттен кез келген баланың алдына тұра қалады. Егер ойын жүргізуі бұған дейін оған қол тигізіп улгермесе, жұпсыз қалған бала «артық» болып саналады.</p> <p>-Балаларға бір қатарға түзелуге белгі беріп раҳмет айттып қоштасу.</p> <p>Үйымдастырылған іс-әрекетінің нәтижесі бойынша сұрақтарға жауап береді:</p> <p>-Өздеріне ұнаған жаттығуларын айтады</p>	
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндең киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадагалау, қатармен жүргүрге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека № 2 «Қарды бақылау»	Серуен №14 Транспортты бақылау.	Картотека № 16 Қарғаны бақылау.	Картотека № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.	Картотека № 19 Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.
Қысқы серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	<p>Тазалық процедурасы.</p> <p>Қолдарын сабынмен жүдірү, өз сұлғайларіне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелу</p> <p>Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жиснап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үрету.</p> <p>Гигиеналық шараларын үйымдастыру. Түскі асқа дайындық.</p>				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтаң, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадагалау				
Күндізгіүйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындаққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындал жатуды дағдыландыру, улгере алмаган достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауыктыру шаралары	<p>№ 3 «Саусақтар амандасады.» массаж жасаімыз –«қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. - «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.</p>	<p>№5 "Құстар оянды" - қолдарды жсан-жаққа созу, былгау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын ізден жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айтуды. 3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау</p>	<p>№6. арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұждырықтарын жұмы, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтереді, екеуін бірге ұстан, жайлап тусыру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп ійлу, кеуделерін жоғары көтеруді, басты тік ұстау</p>	<p>№7 «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгін отыр, қол тәменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Тұнге қарай батады- Балалар тізе бүгін отырады. басты тәменге – жоғарыға – тәменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан согады</p>	<p>№10 Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)</p>
--	--	--	---	---	---

Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан

Бесін ас	Қолдарын сабындан жуып, өз сүлгілеріне сурту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел ұсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	<p>сюжетті-рөлді ойын «Дәрігер» Мақсаты: берілген ойын әрекеттер сюжеттеріне сәйкес балалар топтарға болінеге білу және аяқталғаннан кейін қайтадан бір ұжымға бірігу болігін қалыптастыра алады.</p>	<p>Құрылышылар» сюжетті-рөлді ойын Мақсаты: сюжетке сәйкес конструктор, құрылыш мәдениетшілерін қолданып келісіммен берілген жұмысты жасаіп алады.</p>	<p>«Жол полициясы» сюжетті рөлді Мақсаты: Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуді біледі.</p> <p>Музыка Тақырыбы: «Мен Отанымды сүйемін» Музыка тыңдау: «Керуен» (муз. К. Дүйсекеев). – Керуен деген не, білесің бе? – Керуенге қандай жаңуарлар қолданылады? – Бұл шығарманың қарқыны қандай? – Неліктен жай, асықтай орындалады деп ойлайсың?</p>	<p>«Аспаз羞и» сюжетті-рөлдік ойын Мақсаты: Азық-тұлік өнеркәсібінің қызметкерлерінің еңбегі туралы біледі.</p>	<p>«Пошта» сюжетті-рөлді ойын Мақсаты: Ойын кезінде балалар ауыспалы заттарды қолдануды және өз қиялынан тұган жағдаятты түсініп соган сәйкес әрекет етеді.</p> <p>Денешынықтыру Негізгі болім: Жалпы даму жаттығулары Таяқшамен. Б.қ.: «Балапан су ішті» I. Аяқтары иық мөлишерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы</p>

		<p>Дауыс жаттыгулары: «Тик-так», «Жаңғырық» жаттыгулары. Тынысты дұрыс алу ережесін сақтап, таза айтуға баулу. Ән айту: «Отаным» (муз. мен сөзі Д. Қиқымов). Отан – туган еліміз, Отан – туган жеріміз. Отан – ортақ уйіміз, Көңілді ән мен күйіміз. (Е. Өтетілеуұлы) Өлеңді оқып, Отан туралы түсініктерін кеңеиту. Әнді орындаудан алған толғаныстарын, сезімдерін әңгімелеп берулерін сұрау. Әннің мәтінін, сөздерін еске сақтауга қалыптастыру. Әнді көңілді, қуанышты, салтанатты орындауга үйрету. Ән көңілді екпінде орындалатынын ерекше атап айтту. Көңілді – веселій</p> <p>Аспаппен танысу: Асатаяқ және тұяқтас аспаптарымен таныстыру. Жасалу жолдарын, құрылсын, ұрмалы аспап екенін түсіндіру. «Сәулем- ай» (қазақтың халық әні, өңдеген Б. Дәлденбай). Әуенді мұқият тыңдал, ыргакты сезіне дәл ойнауга үйрету.</p> <p>Ой қозғау. Туган жеріңің табигаты мына суреттердің қайсысына ұнайды? Сүйікті Отаныңды, туган</p>	<p>жақтан баяу жоғары көтеру. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Биши мысық» 2. Аяқтары алашақ қойылған, таяқшаны еki шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» дел айтту. /5-6 рет қайталау./</p> <p>Б. қ.: «Тартылу» 3. Аяқтары алашақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстай. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу, аяқтың ұшымен тұру. 3- б.қ. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: ««Әткенишек» 4. Аяқтары иық мөлишерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады. /5 рет қайталау./</p> <p>Б.қ.: «Мергендер» 5. Аяқтары алашақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшага тигізу. Арқаны тұзы ұстай. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ. : «Шабыс» 6. Таяқшаны ат қылып ұстай. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң</p>
--	--	---	--

		<p>жеріңді сүю деген не? Достарыңа әңгімелеп бер. Бүгінгі ұіә туралы балалардың пікірлерін тыңдау. ҮІӘ балалардың көмегімен қорытындылау, багалау. – Егер ұіә қызықты өтті деп ойласаң, қолды жоғары көтеріп шапалақтау.</p>	<p>қолды жоғары көтеріп шіре айналдыру. Ам устінде шабу. (15-20 секунд) Б.қ.: «Көңілді таяқша» 7. Таяқшаны жерге тіреп устап, айналып секіру және журу. /15-20 секунд/ 4 звенодан бір саптеп шеңбер бойы журу. Еркін журу.(бауларды үстел устіне қою) Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен журу. Тыныс алу жаттыгулары: шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шыгару. Бастапқы қалыпқа келу. Козгалыстардың негізгі түрлері. 1. Тепе-тендік - гимнастикалық орындықта журу, кішкене допты алдыңыздан және артта оң қолыңыздан солға ауыстыру 2. Оң және сол аяқпен секіру бір сыйыққа орналастырылған кеғльдер арасында (қашықтық 3-4 м), алдымен бір аяғымен, содан кейін екінші жасынан</p>	<p>Кимыл-қозгалыс оийн «Үшінші артық» – балалар екі-екіден бір- біріне теріс қарап шеңбер</p>
--	--	--	---	--

					<p><i>жасап тұрады.</i> Жұптардың <i>арасындағы қашықтық –</i> 2-3 адым. <i>«Артық» ойыны</i> <i>қашады, ойын жүргізуі</i> <i>қуады. «Артық» баланың</i> <i>міндемі қашып жүріп,</i> <i>кенеттөн кез келген</i> <i>баланың алдына тұра</i> <i>қалады. Егер ойын</i> <i>жүргізуі бұған дейін</i> <i>оган қол тигізіп</i> <i>улгермесе, жұпсыз қалған</i> <i>бала «артық» болып</i> <i>саналады.</i> <i>-Балаларға бір қатарға</i> <i>түзелуге белгі беріп</i> <i>рахмет айтып қоштасу.</i> <i>Үйымдастырылған іс-</i> <i>әрекетінің нәтижесі</i> <i>бойынша сұрақтарға</i> <i>жаяу береді:</i> <i>-Өздеріне ұнаган</i> <i>жаттығуларын айтады</i></p>
Балалармен жеке жұмыс	<p>«Жаңылтпаштар»</p> <p><i>Мақсаты: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуда айтуда үйрету.</i></p>	<p>ТҮЛКІШЕК (қызықтама)</p> <p>Тұлқі, тұлқі, тұлқішек, - Тұнде қайда барасың? - Апам үйіне барамын, - Анаң саған не берер? - Ешкі сауып сүт берер, - Оны қайда қоясың? - Жалпақ тасқа қоямын. - Ит ішіп кетсе қайтесің? - Бақан ала қуамын. - Былғанып қалса қайтесің? - Ағын суға жуамын. - Ағып кетсе қайтесің? - Қайықпенен қуамын. - Жеткізбесе қайтесің? – Жылай, жылай қаламын.</p>	<p>Дидактикалық ойын: Kімде не бар?</p> <p>Шарты: Суретте бейнеленген жануарлардың немесе ойыншықтардың қолында қандай зат бар екенін атайды және сол затты сипаттайды.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Сиқырлы суреттер»</p> <p>Шарты: Балалар алдарындағы үлгі бойынша бөлінділерден сурет күрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну.</p>	<p>«Пішінді құрастыр»</p> <p>Шарты: Балалардың алдына әр түрлі пішіндер беріледі. Ол пішіндерден суреттегі көрсетілген заттарды құрастырады. Түсі мен пішінін дұрыс ажыратулары керек.</p>

Серуенге дайындық	<i>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндеңі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұсташау және жинау</i>				
Серуен	<i>Картотека № 2 «Қарды бақылау»</i>	<i>Серуен №14 Транспортты бақылау.</i>	<i>Картотека № 16 Қарғаны бақылау.</i>	<i>Картотека № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.</i>	<i>Картотека № 19 Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.</i>
Таңғы серуендеңі бекіту.					
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырымауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімеледу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.</i>	<i>Ата-анага: балага жсі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айтту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.</i>	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.</i>	<i>Ата-аналарға балабақшага төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.</i>	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшага уақытында әкеулерін ескерту.</i>

Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы

«Айгөлек шағын орталығы»

Топ: Ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 18.12 – 22.12.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау. дене қызының өлишеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналга тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жеттыгүуге балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу кимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Картотека №5 «Кім не жейді?» <i>Мақсаты: Логикалық ойлауды, сөйлеуді, талғамды, байланыс құруды және түсіндіре білуді дамыту</i>	Картотека №10 Танып ал да, атын ата <i>Мақсаты: заттың түртүсін, пішінін, атын атауға жеттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.</i>	Картотека №13 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» <i>Мақсаты: суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.</i>	Картотека №17 «Сөйлемді жалғастыр» <i>Мақсаты: балаларды берілген тапсырманы мүқияттынан орынауга, сөйлемді жалғастыра білуге, сөйлемнің неше сөзден құралғанын айтуда үйретіп, тапқырлықта баулу.</i>	Картотека №18 «Қайсысы ұнайды?» <i>Мақсаты: суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнаганын айтқызу.</i>
Коммуникативтік дәгдыштарды дамыту картотекасынан					
Таңертенгі жаттығу	Желтоқсан айының 3- аптасына арналған таңғы жеттыгүү кешені. Жаттыгу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жеттыгүларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішү мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сойлемей ішү. Астан соң беті – қолды жуу.				

Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p><i>Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшагында ойнаймыз, Шаттық, әнге саламыз</i></p>	<p><i>Куан, шаттан алақай! Куанатын күн бүгін Күліп шықты күніміз, Қайырлы таң! Қайырлы күн!</i></p>	<p><i>Шаттанамын, күлемін, Бақытты бол жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.</i></p>	<p><i>Көл үстасын, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге үқсайды екенбіз.</i></p>	<p><i>«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді бол жүрейік!</i></p>
Білім беру үйімдің кестесі бойынша үйімдастырылған іс-әрекет	<p>Ой дамыту Сендер қысты жақсы көресіңдер ме? Шана тебуді үнатастыңдар ма? Ал қыста терезелердегі өрнектер өте әдемі, шынайы сурет үшін терезеге қарайық.</p> <p>Ғажайып сәт. Мұнда бір хат тұрған сияқты. Бұл біреуден келген хабарлама гой.</p> <p>Педагог терезедегі жазуды оқиды.</p> <p>«Құрметті балалар! Танысқаныма қуаныштымын! Мен сендерді қысқы орманга саяхатқа шақырамын. Сізді қызықты тапсырмалар мен кездесулер күтүде! «Қыс» - Бұл тамаша! Қыс бізді өз орманда серуендеуге шақырады. Ал, оның бізге не дайындалғанын көрейік.</p> <p>Серуенге немен барамыз? Мен шанамен баруды үсынамын. Біздің мына шанамыздың бір болігі жоқ. Оны табу керек.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Болігін тап»</p> <p>Шарты: Шананың болігін құрастыру.</p> <p>1- аялдана. Диод ойын: «Іздер» - Балалар, аң жүгіріп откенде қарда не қалады? (<i>Іздер.</i>) - Бұл орманда көптеген</p>	<p>Ой дамыту. Суреттепең жұмыс. Балалар, суреттерге қарайық. Қай жыл мезгілі көрсетілген? Көп қар мен айналаның бәрі қарлы ертегіге айналды! Қыс – жылдың тамаша мезгілі. Қыста бәрі қармен жасылады: үйлердің шатыры, жер, агаштар, бәрі қабілеттерінді атпақ күім киген.</p> <p>- Қыста ауа райы қалай өзгерді (сүйк болды)</p> <p>- Қар туралы не айта аласыңдар (сүйк, улпілдек, жұмсақ)</p> <p>- Өсімдіктер, жәндіктер, жануарлар қалай қытайты (қыста үйқыга кетеді)</p> <p>- Сендер қыстың қандай табиғат құбылыстарын білесіңдер (боран, қар жасауды, аяз)</p> <p>- Балалар, қыста қандай Ойындарды үнатастыңдар? (шанамен сырғанау, аққала жасау, қарда ойнау).</p> <p>Осы ойын түрлерін жасасап көрейік.</p> <p>Балаларды топқа бөлу. Дидактикалық ойын: «Мениң сүйкіті ойындарым»</p> <p>1-top: Аққала жапсыру. 2-top: Шана құрастыру.</p>	<p>Қызығушылықты ояту. - Бүгін бізде ерекше күн болады, мен сендерді осы күнді ертегідегі қысқы орманда өткізуге шақырамын.</p> <p>- Олай болса, біз қысқы орманға барамыз, бірақ өздерінді ертегіде шынашы сезіну үшін сиқырлы сиқырлысыңдар. Сіз бұл сиқырлы күштердің не екенін білесіз бе? Бұл сіздің қиялтыңыз. Қане, көзімізді жұмып, қиялдайық, бара жастырысың ба?</p> <p>Музыкалық дыбыстар. Тосын сәт 1- перде Перде ашилып, барлығы дамыту орталығына келеді.</p> <p>Көрініс қысқы орман түрінде рамкага салынған.</p> <p>- Міне, біз қысқы орманға келдік. Қысқы орманда не көріп тұрсыңдар?</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қар»</p> <p>Шарты: Қар сөзіне анықтамаларды таңдау.</p> <p>Карды тексеру (ақ, сүйк,</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Тәрбиеші: Балалар қараңдарын бізге бір пакет келді. Онда не бар екенін көрейік.</p> <p>Балалар: Сурет!</p> <p>Тәрбиеші: Иә, қандай әдемі! Мұнда не көрсетілген?</p> <p>Балалар: Қыс, агаштар, қар үйнілдері!</p> <p>Тәрбиеші: Алыстан үйлер, ақ дала көрінеді. Суретте тағы нені көріп тұрсыңдар?</p> <p>Балалар: Қоян отыр.</p> <p>Тәрбиеші: Иә, ол түлкінің бір жерде жүгіріп келе жастаңын, ал қоянның қасында бұтақтарда құстар отыр ма екенін білу үшін отырады және мұқияттың тұндауды.</p> <p>Тәрбиеші: Сонымен қатар өлең де бар! Ал оны бізге қыстың өзі жіберді. Оны тұндағыларың келе ме?</p> <p>Өлең «Қыс мезгілі»</p> <p>Далада қар борайды, Ақ мамықша орайды Мұз болады, қатады Жып жылтыр бол жастады.</p> <p>Аралайды бақшаны, Ұзілмейді жақсы әні. Гүлденеді бақшалар,</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Қараңдары, менің қолымда 3 түсті лентадар. ҮІӘ бастамас бұрын «Көңіл-күй» үсынамын. Неліктен ленталардың түсі әртүрлі деп ойлайсыңдар? Сонымен, бұл түстер: қызыл (көңілді, қызықты, ойын-сауық), қоңыр (қыын, қызықты), ақ (немікшайлық, зерігу, шаршау). Қай лента ұнайды, сол ленталардан жинап тобымыздың көңіл-күйін анықтаймыз.</p> <p>Қызығушылықты ояту. Балалар, бүгін таңертепең маган ерекше хат келді. Оны ашып оқып көрейік.</p> <p>«Сәлеметсіздер ме, балалар! Сізге бір таңағажайып орман тұрғындарының бірі хат жазып отыр. Сіздер бізге көптен бері келмеген едіңіз. Мұнда қазір өте әдемі. Сондықтан мен сендерді қысқы орманға қонақша шақырамын. Ал менің кім екенімді саяхаттың соңында білесіңдер. Эр далада менің бір досым сені күтіп тұрады. Дұрыс орындалған тапсырма үшін менің достарым сендерге</p>

<p>жануарлар мекендейді, олар қанша із қалдырыды, нағыз жануарлардың іздерін осы жерден іздейік. Осы жолдардан өтіп, не қалдырғанын білейік.</p> <p>Шарты: Кілем үстіне жабайы аңдардың сұлбасы мен ізі бейнеленген карточкалар: қоян, тұлкі, қасқыр, тиін, аю, киік Әдемі музика естіледі.</p> <p>Балалар жануардың іздері бейнеленген жолдармен және оның сұлбасының соңында жүреді. Таңдалған жолмен жүріп, олар оның бойымен қай жануардың өткенін, кімнің ізі екенін болжауга тырысады, содан кейін оны болжагандарын тексереді. Педагог балаларга силуэттері бар карточкалар қыстың белгілері екенін айтады.</p> <p>Ой қозғау.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сенің жолыңызben не жүгірді? Бұл нениң ізі? <p>Мысалы: «Менің жолыммен тұлкі жүрді (жүгірді) Бұл тұлкі ізі», т.б.</p> <p>Шыгармашылық бұрыши. Трафаретте бастыру әдісі арқылы аңдардың ізін салу.</p> <p>2 – аялдама: Дид ойын: «Артық не бар?»</p> <p>Мұқияттыңдау</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қар ұшқыны, от, қар үйіндісі, мұз. Не артық? Неліктен? - Қоян, тұлкі, тиін, аю. Не артық? Аю артық. Аю қысқы ұйықтауды, бірақ басқалары ұйықтамайды. <p>Дид ойын: «Кар үйінділері»</p>	<p>Ой қозғау.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Білесіңдер ма, кеши бәрің үйге қайтып кеткенде, бізідік топтагы кірпі қатты ренжіді. Ол маган баладардың күн сайын жылдың осындағы қызықты және тамаша мезгілі - қыс туралы естітінін, бірақ ол қысты ешқашан көрмегенін, кірпі сіздің қыстың әдемі агаштары туралы айтқаныңызды бірнеше рет естігенін және кірпі мен де оларға қарагым келеді диді. - Балалар, қалай ойлайсыңдар, кірпіге комектесеміз бе? Кірпі мұңаймауы үшін және оның арманы орындалу үшін не істей аламыз? Қысқы агаштардың салып, кірпіге бере аламыз. - Жұмысты бастамас бұрын агаштың қандай боліктерден тұратынын айтайық, агашты қандай түспен саламыз, қандай сурет салу әдістерін білетінімізді еске түсіріп, <p>Практикалық бөлім</p> <p>Дәстүрден тыс мақта таяқшасы арқылы сурет салу. Енді кірпінің көңіл-куй көтеріледі, ол біздің сыйлықтарымызға өте риза болады.</p> <p>Енді кірпіге осы агаштардың қасында бірге ойнайтын достарын салып берейік.</p> <p>Шыгармашылық бұрыши.</p>	<p>таза, улпілдек, жарқыраган, күміс, кристалды, жасбысқақ, ұсақталған, ылгалды).</p> <p>«Кар» сөзіне етістіктерді таңдау (барады, жатады, айналады, сықырлайды, ұшқындауды)</p> <p>Шыгармашылық орталық дидактикалық ойын: «Кар үйіндісі»</p> <p>Шарты: Қылған суреттен құрастырып қар үйіндісін шыгару.</p> <p>Ой қозғау.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Иә, балалар, қыс мезгілі жылдың өте әдемі мезгілі. Қыс туралы тақташтардыңдау. <p>Уақыт мол бөлеміз, Қыс қызығын көреміз.</p> <p>Сары аязға шындалып, Шымыр болар денеміз.</p> <p>Балаларды мадақтау 2- перде: Дид ойын: «Кім тапқыр?»</p> <p>Жұмбақ жасауы.</p> <p>Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жасауп алу</p> <p>Көлімен қаламы жоқ, Бірақ сурет салады (Аяз)</p> <p>Көлдің беті көк әйнек, Сырганауга тым әйбет.</p> <p>(Мұз)</p> <p>Аспаннан ақ ұлла борады, Қырқаны сейсепке орады.</p> <p>(Кар)</p> <p>Жерді тырнап, бұтманы ыргап,</p> <p>Шөпті сыйнап, ұшады зырлан</p>	<p>Жауса жаусын ақша қар. Өлеңдегі қар бүршікттері қалай аталауды?</p> <p>Балалар: Ақ мамықтар!</p> <p>Шыгармашылық орталық.</p> <p>Мына ақ мамықтар болініп қалыпты, қане оны бірінші құрастырып алайық, сосын бір-біріне жасасырайық.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Ақ мамық, ақ ұлпалар»</p> <p>Шарты: Қылып, болініп қалған ұлта қарларды өрнегімен келтіріп құрастыру, бір-біріне жасасыру.</p> <p>Тәрбиеші: Енді сендер балалар емес, қар ұлпалары екендерінді елестетіндер. Қим ойын: «Кар ұлпалары ұшады»</p> <p>Ұшайық. Қалай ұшамыз?</p> <p>Балалар: Тыныш, жай, ақырын!</p> <p>Қызығушылықты ояту.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар біз агаштарға қар суретін салсақ, қыс бұдан да қызық бола ма?</p> <p>Бұтақтарға ақ қар салуды білеміз бе?</p> <p>Балалар: жоқ!</p> <p>Қылқаламдар болмаган кезде, саусақтарыңмен қарды салуга болады, енді мен сендерге қалай сурет салатынын көрсетемін:</p> <p>біз саусақты гуашъга батырамыз, бірақ барлығы емес, осылай қар</p>	<p>жалпы суреттің бір бөлігін береді. Саяхаттың соңында бөліктерден сурет құрастырып, менің кім екенімді білесіңдер?</p> <p>Тәрбиеші: Ал, шынында да, балалар, біз достарымызды мулде ұмыттық. Ал қазір қысқы орманга барамыз ба?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қысқы орман деген не? - Орманнан нелерді табуга болады? - Орманға немен баруга болады? - Бірақ орманға бармас бұрын орманды өзімізді қалай ұстау керектігін еске түсірейік. <p>Дидактикалық ойын: «Орман ережелері»</p> <p>Балалар: Орманда айқайлауга болмайды, қатты музыканы қосуға болмайды, агаштарды, шыришаларды сындырма, орман жануарларын ренжісте.</p> <p>Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Енді мен сендердің орманға саяхатқа дайын екендеріңе сенімдімін. Шаңғымызды киіп, орманға барайық.</p> <p>Жолда ерніміз қатып қалмас үшін жаттығу жасасайық</p> <p>Тіл ұстарту жаттығуы.</p> <p>БІС-БІС-БІС</p> <p>КЕЛДІ МІНЕ ҚЫС</p> <p>АР-АР –АР</p> <p>ҚАЛЫҢ ЕКЕН ҚАР</p> <p>АН-АН –АН</p>
--	--	---	--	--

<p>Көк қағаз бетіне қылған қар уйноділерін жасасыру.</p> <p>3 – аялдама: Дид ойын: «Қайсысы қайда тұрады?» АҚТ техно жұмыс.</p> <p>Экранда жсануарлардың баспаналары бейнеленген: шұлқыр, бұта, дің..</p> <p>Мысалы: «Бұл тиін ол агаштың діңіне ұя салады, осылай мына құыста екендейді. Сөйлем құрапт айтуды.</p> <p>Музыкалық сергіту.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Кірпіге дос сыйлаймыз»</p> <p>Шарты: Ермексаздан кірпі пішінін жасасап, тіс шұқитын арқылы тікенегін жасасыру.</p> <p>Кірпі куанып рақмет айтуды, достарымен бірге тұру.</p> <p>Көртынды.</p> <p>Тағы да қыс түсті де, Тон жамылды қырқалар.</p> <p>Қайың, терек үстіне Қона қалды ұлта қар.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>	<p>Жаңын қинап,</p> <p>Ұлиды зарлап. (Боран)</p> <p>Шығармашылық орталық</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>1-top: Трафарет арқылы шырышаны бояу.</p> <p>2-top: Ермексаздан шырышага ойынышықтар мүсіндеу, саусақ арқылы ермексазды жасасыру</p> <p>3- top: Шырышаның қасына аяз атана жасасыру</p> <p>-Шырышаның түсі қандай?</p> <p>Шырышаның бойлары бірдей ме?</p>	<p>ұлпасын саламыз.</p> <p>Ал қар бүршіктеп бұтақ пен жерге түсті. Ал енді улкен қар уйноділерін салайық. Айтишы, қар уйноділерін қайда саламыз? Жерде. Мен қалай сурет салатынымды қараңыз:</p> <p>саусақ жогары, содан кейін төмен жүгірді, саусақ біркелкі жогары және төмен сырғайды.</p> <p>Сурет салу кезінде тыныш музыка ойнаиды.</p> <p>Рефлексия:</p> <p>Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, қазір біздің агашитар қандай күйде?</p> <p>Балалар: олар жылы, ыңғайлы, одан да әдемі болып кетті. Тәрбиеші: сендердің көмектеріңе Рақет айтуды жасатыр.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>	<p>ШАҚЫРАДЫ ОРМАН.</p> <p>Сонымен біз қысқы орманга келдік</p> <p>Қане амандасадайық.</p> <p>Сәлем орман,</p> <p>Қалың орман,</p> <p>Ертегілер мен гажайыптарға толы орман!</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>-Балалар, бізге орман не үшін керек? (Орман бізге таза ауа береді. Орман – аңдар мен құстардың мекені).</p> <p>- Қараңдары, орманда не көріп тұрмыз? Орманда қар көп. Агашиarda, бұталарда, жерде қар бар. Неге бізді қарсы алмайды? Ах, мен оны түсіндім деп ойлаймын! Орман тұрғындары бізден ойнауды ұйгарып, жасасырынып қалды. Бірінші аялдамаға барайық. Бізді кім қарсы алады?</p> <p>I-ші Аялдама</p> <p>Тосын сәт</p> <p>Бізді бір құс күтіп тұр.</p> <p>-Қараңдар! Ол себетті күзетіп тұр. Себетте не бар екенін көрейік. Иә, міне, тапсырма: «Бұғін таңертең мен барлық суреттерді кездейсоқ шашыратып жібердім.</p> <p>Бірақ мен оларды жинай алмаймын. Сіздер командаңызben бірге осы суреттерді құрастырып, шағын әңгіме құрау</p>
<p>4-аялдама. «Құстар»</p> <p>Аудио дыбыс.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Нениң даусы»</p> <p>Шарты: Құстардың даусын, қысқы тіршілігін айтуды.</p> <p>Біз құстарға қоректеніндіргіштердің қоямыз</p> <p>Біз оларға тамақ береміз, олар қуанғаннан ән салады.</p> <p>Шығармашылық ұфыни.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Құстардың тамақтанырамыз»</p> <p>Шарты: Ермексаздан дән жасасу.</p> <p>Қыс келеді.</p> <p>Сәлем балалар! Сендерге менің орманымды аралау үнады ма? Менің ойындарым үнады ма? Ал қайсысы көбірек үнады? Мен де ойнаганды жақсы көремін, мен де билегенді жақсы көремін, бірге билейік.</p> <p>Корытындылау.</p> <p>- Міне, біздің қысқы орман арқылы саяхатымыз аяқталды.</p>	<p>Денешынықтыру</p> <p>Негізгі болім:</p> <p>Жалпы даму жасаттығулары.</p> <p>Жалаушамен</p> <p>Б.қ.: «Қызыл -жасасыл»</p> <p>1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау. 1- «қызыл» дегенде қызыл жасалаушага мойынды бұрамыз, 2- б.қ. 3- «жасасыл» дегенде жасасыл жасалаушага мойынды бұрамыз. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Жол багдарлауши»</p> <p>2. Аяқтары бірге, жалаушалар жаңада. 1- он қолдың шынтағын сол жаққа, 2- он қолдың шынтағын алдыға сәл бүгү. 3- б.қ. 4- 5 сол жаққа да қайталауды. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Шаңғышы»</p> <p>3. Аяқтары алишақ қойылған, жалаушалар төменде.</p> <p>Шаңғышының жүрісін салу.</p> <p>/5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Барaban»</p>	<p>Денешынықтыру</p> <p>Негізгі болім:</p> <p>Жалпы даму жасаттығулары.</p> <p>Б.қ.: «Қызыл -жасасыл»</p> <p>1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау. 1- «қызыл» дегенде қызыл жасалаушага мойынды бұрамыз, 2- б.қ. 3- «жасасыл» дегенде жасасыл жасалаушага мойынды бұрамыз. /5-6 рет қайталауды/</p> <p>Б.қ.: «Қызыл -жасасыл»</p> <p>1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау. 1- «қызыл» дегенде қызыл жасалаушага мойынды бұрамыз, 2- б.қ. 3- «жасасыл» дегенде жасасыл жасалаушага мойынды бұрамыз. /5-6 рет қайталауды/</p> <p>Б.қ.: «Барабан»</p>	<p>Денешынықтыру</p> <p>Негізгі болім:</p> <p>Жалпы даму жасаттығулары.</p> <p>Б.қ.: «Қызыл -жасасыл»</p> <p>1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау. 1- «қызыл» дегенде қызыл жасалаушага мойынды бұрамыз, 2- б.қ. 3- «жасасыл» дегенде жасасыл жасалаушага мойынды бұрамыз. /5-6 рет қайталауды/</p> <p>Б.қ.: «Барабан»</p>	<p>Денешынықтыру</p> <p>Негізгі болім:</p> <p>Жалпы даму жасаттығулары.</p> <p>Б.қ.: «Қызыл -жасасыл»</p> <p>1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау. 1- «қызыл» дегенде қызыл жасалаушага мойынды бұрамыз, 2- б.қ. 3- «жасасыл» дегенде жасасыл жасалаушага мойынды бұрамыз. /5-6 рет қайталауды/</p> <p>Б.қ.: «Барабан»</p>

<p>Бұғін біз ертегідегі қысқы орманда тамаша серуен жасадық, ал енді үйге қайтатын кез келді. Қыстың бізге қалдырыган тәттісін алайық.</p> <p>Қыспен қоштасу.</p> <p>Топқа қайту.</p> <p>Музыка</p> <p>Тақырыбы: «Туган жерім – тұғырым»</p> <p>Музыка тыңдау: «Туган жер» (муз. Ж. Тұрсынбаев, сөзі С. Жиенбаев). – Бұл ән саған қандай көңіл күй сыйлады? Әннің қарқының ажыратып, мәтінін суреттеп беруді ұсыну. «Туган жер» әннің мазмұнын көрсететін суретті таңда.</p> <p>Дауыс жаттығулары: «Тиктак», «Жаңғырық» жаттығулары. Тынысты дұрыс жалашалар белде; 8-рет маршпен жүрү, 10-рет секіру.</p> <p>Ән айту: «Егемен ел – Қазақстан» (муз. мен сөзі Н. Алғашбаев).</p> <p>Көк байрақтың бетінде, Қыран бүркіт қанатты. Сол қырандай еркінде, Бала еседі талапты. (М. Әлімбаев)</p> <p>Әнді сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз орындау. Жаңа әннің әуенін таза орындауга үйрету. Әнді орынданап, алған толғаныстарын, сезімдерін әңгімелеп берулерін сұрау. – Бұл әнді қандай көңіл күймен орындаимыз? Іргазы қандай</p>	<p>4. Аяқтарын алишық қою, жалашалар екі қолда. Бір орында жүрү. Қолдары кеуде тұсында, жалашамен «барабанды» кезек соғу. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б. қ.: «Жұлдызша»</p> <p>5. Аяқты бірге, денені тік үстау. Жалауша белде.</p> <p>Орнында секіріп аяқты және жалашаны жсанга созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және жалашаны белге қою, «хоп» деп айту. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б. қ.: «Отыр-тұр»</p> <p>6. Аяқтарын біріктіреді. Жалауша белде. 1- жалашаны алдыға созады, 2- отырады. 3- б.қ. (5-6 рет қайталау.)</p> <p>Б. қ.: «Көңілді жалаша»</p> <p>7. Аяқтарын алишак қою, жалашалар белде; 8-рет маршпен жүрү, 10-рет секіру.</p> <p>4 звенодан бір саппен шенбер бойы жүрү. жалашаларды себетке салу/ бір саппен шенбер бойы жүрү. Маршпен жүрү.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: Шар үрлеу мұрынмен дем алып, ауыздан демді шыгару. Бастанқы қалыпқа келу.</p> <p>Негізгі қимыл – қозгалыс жаттығулары</p> <p>1. «Қабыргага допты соқ» Балалардың бір кіши тобы қабырга алдында сапқа тұрып, бір уақытта допты</p>	<p>балабақшага қайтатын уақыттымыз болды.</p> <p>Коянмен қоштасайық!</p>	<p>Б. қ.: «Жол багдарлауышы»</p> <p>2. Аяқтары бірге, жалашалар жаңда. 1- он қолдың шынтағын сол жақта, 2- он қолдың шынтағын алдыға сәл бүгү. 3- б.қ. 4- 5 сол жақта да қайталаңады. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б. қ.: «Шаңғышы»</p> <p>3. Аяқтары алишак қойылған, жалашалар тәменде. Шаңғышының жүрісін салу.</p> <p>/5-6 рет қайталау/</p> <p>Б. қ.: «Барабан»</p> <p>4. Аяқтарын алишық қою, жалашалар екі қолда. Бір орында жүрү. Қолдары кеуде тұсында, жалашамен «барабанды» кезек соғу.</p> <p>/5-6 рет қайталау/</p> <p>Б. қ.: «Жұлдызша»</p> <p>5. Аяқты бірге, денені тік үстау. Жалауша белде.</p> <p>Орнында секіріп аяқты және жалашаны жсанга созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және жалашаны белге қою, «хоп» деп айту. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б. қ.: «Отыр-тұр»</p> <p>6. Аяқтарын біріктіреді. Жалауша белде. 1- жалашаны алдыға созады, 2- отырады. 3- б.қ. (5-6 рет қайталау.)</p> <p>Б. қ.: «Көңілді жалаша»</p>	<p>керексіздер »</p> <p>Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»</p> <p>Балалар кілемге суреттерді жинап, құрастырады. Орманың суретінің бірінші бөлігін табады. Оған сойлем құрайды.</p> <p>Келесі аялдамаға баратын кез келді. Біз сендермен бірінен соң бірі тұрып, шенбер бойымен жүреміз (Музыка әуенімен балалар шенбер бойымен келесі алаңқайға көшеді).</p> <p>2-ші аялдама.</p> <p>Қараңдаршы, бізді не қарсы алды? Тұлki.</p> <p>Ол да бізге тапсырма дайындал қойған: «Күрметті қонақтар, мен жануарлар мен олардың төлдерін араластырдым. Маган әр аңың баласының анасын табуга көмектесіңдерші»</p> <p>Дид ойын: «Анасын тап»</p> <p>Тұлki ... іздейді (тұлki баласы).</p> <p>Қоян ... іздейді (қоян).</p> <p>Қасқыр ... іздейді (қасқыр баласы).</p> <p>Кірпі ... іздейді (кірпі).</p> <p>Аю ... іздейді (аюдың күшігін).</p> <p>Тиін ... іздейді (тиін).</p> <p>Шыгармашылық орталық Ракмет балалар.</p> <p>Тәрбиеши: Балалар, келесі аялдамада бізді кім қарсы аладыекен?</p> <p>3-ші аялдама. Қарға.</p>
--	--	---	---	---

<p>екен?</p> <p>Музыкалық-дидақтикалық ойын: «Үш көңіл күй» «Марш» (муз. В. Соловьев-Седой), «Полька» (муз. И. Штраус), «Вальс» (муз. Э. Григ); «Бесік жыры» (Б. Далденбай). Музыка жаңарларын ажыратуға ықпал ету, сәйкес карточкаларды көрсету.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Егемен еліміздің қандай рәміздерін білесің? Оларга сипаттама бер. Әнді орындағанда көз алдыңа не елестете аласың?</p> <p>Өз елің туралы әңгімелеп бер. Суреттегі биши қыздардың күйінде үлгісіне сәйкес ұлттық басқиімдерін таңдан, кигіз. қорытындылау, бағалау.</p>	<p>қабыргага лақтырып, қайта оралғаннан кейін ұстап алады (қабыргадан қашықтығы 3 м).</p> <p>2. «Допты ұста» басқа кіші топ үшке бөлінеді. екеуі 2 м қашықтықта тұрады, ал үшінші - олардың арасында. Ойнышылар допты бір-біріне лақтырады, ал үшінші оны ұстауга немесе ұстап алуға тырысады. Егер ол сәтті болса, жеңілгенмен орын ауыстырады. Педагогтың белгісі бойынша балалар жаттығуларды аяқтап, орындарын ауыстырады.</p> <p>Кимыл-қоғалыс ойын: «Тенге алу»</p> <p>Топтар тізбегінде бірінші тұрған екі салт атты өздерінің он қол жасағындағы құрсауға шауып келіп тынын алады да, өз топтарына кері қайтады. Олар мәре сыйызына жетісімен ат қылып мінген таяқты келесі балага беріп, тынынды кәрзенкеге салған соң саптың соңына барып тұрады. Бірінші болып көп тынын жинаған топ жеңіске жетеді.</p> <p>талқылауга қатысу - сұрақтарға жауап береді: Нұсқаушыга көмек көрсету</p>		<p>7. Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүзу, 10- рет секіру.</p> <p>4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүзу жалаушаларды себетке салу/ бір саппен шеңбер бойы жүзу.</p> <p>Маршпен жүзу.</p> <p>Тыныс алу</p> <p>жаттығулары: Шар үрлеу мұрынмен дем алып, ауыздан демді шыгару.</p> <p>Бастапқы қалыпта келу.</p> <p>Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары</p> <p>1. «Қабыргага допты соқ» Балалардың бір кіші тобы қабырга алдында сапқа тұрып, бір уақытта допты қабыргага лақтырып, қайта оралғаннан кейін ұстап алады (қабыргадан қашықтығы 3 м).</p> <p>2. «Допты ұста»</p>	<p>Карқ-карқ қарным ашты, Тоңып қалдым.</p> <p>Ой балалар мына қарғага тамақ береміз бе?</p> <p>Оған жем жасап берейік. Жұмыс жасау реттілігін түсіндіру.</p> <p>«Балалар, маган жұмбақ шешүге көмектесіп, келесі тапсырманы орындаңдарши»</p> <p>Біз қардан домалақ жасадық</p> <p>Олар оған қалпақ жасады Мұрын бекітіліп, әп-сәтте Не шықты ...</p> <p>Балалар: Аққала</p> <p>Тәрбиеші: Неліктен бұл қар адам деп ойлайсыңдар?</p> <p>Шыгармашылық орталық:</p> <p>Дидактикалық ойын: «Аққаланың достары»</p> <p>Шарты: Қар үйінділерінің қасына аққаланы жасасыру.</p> <p>Балалар: Аққала өте көңілсіз.</p> <p>Неге?</p> <p>Өйткені оның қалпағы боялмаган.</p> <p>Дереу аққаланың қалпағын бояп берейік.</p> <p>Аққаланың қалпағын бояу.</p> <p>Тәрбиеші:</p> <p>Аққала бізді ойнауга шақырады, біз де қар адамына айналайық.</p> <p>Кім ойын: «Аққала»</p> <p>Тыныс алу жаттығуы.</p> <p>«Қар түйіршіктері»</p> <p>Қар түйіршіктерін үрлейді (ауыз арқылы ұзақ дем шыгару)</p>
--	--	--	---	--

				<p>жастығуларды аяқтап, орындарын ауыстырады. Қымылды ойын: «Теңге алу»</p> <p><i>Топтар тізбегінде бірінші тұрған екі салт атты өздерінің оң қол жасағындағы құрсауга шауып келіп тиын алады да, өз топтарына кері қайтады. Олар мәре сызығына жетісімен ат қылып мінген таяқты келесі балага беріп, тиынды кәрзенкеге салған соң саптың соңына барып тұрады. Бірінші болып көп тиын жинаған топ женіске жетеді. талақылауга қатысу - сұрақтарға жауап береді: Нұсқаушыга көмек көрсету</i></p>	<p>Біз тапсырманы орындадық! Бөлшектерден сүретті құрастырып көрейік, кім шықты? -Кім бұл? (орманыш) -Әрине, бұл орманыш. Ол бізге тағы бір хабар дайындады (хат салынған қоржын). Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қоржыны» Коржынды ашу. «Мейірімділік пен жауап бергендеріңіз үшін рахмет балалар. Менің мына тәттілерімді алыңдар. Маган сендердің сондай ақылды, ұшқыр ойларың ұнады. Маган ең ұнаганы – сіздердің бірге жұмыс істегендерің Жақында менің ертегі орманымда кездескенше. Қарт – ағаш өңдеуші». Қортынды: Тәрбиеши: Балалар, орманды қалай сақтауга болады? (Балалардың жауаптары). Қысқы орманга саяхатымыз аяқталды, балабақшама қайтатын кез келді. Бірінен соң бірі тұрып, шаңғымен балабақшамызға қайтайды.</p>
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шыгу, балаларды біртіндең киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүргүрге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека № 6 «Аязды бақылау»	Картотека № 7 Қыстап қалатын құстарды бақылау.	Картотека № 12 Бұлтты бақылау.	Картотека № 16 Қарғаны бақылау.	Картотека № 18 Мұздакты бақылау.
Қысқы серуен картотекасынан					

Серуеннен оралу	<p><i>Тазалық процедурасы.</i></p> <p><i>Көлдарын сабынмен жудыру, өз сұлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелу</i></p> <p><i>Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.</i></p> <p><i>Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.</i></p>				
Түскіас	<p><i>Ұқыпты тамақтану дагдыларын, ас құралдарын қолдану дагдыларын жестілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шауды қадағалау</i></p>				
Күндізгіүйқы	<p><i>Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындал жатуды дагдыландыру, улгере алмаган достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жасадай жасау</i></p>				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жаттығу кешені №6 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Колымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені №7 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жсаққа біз қарайық Бір күлімден алайық.	Жаттығу кешені №8 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жасымызга қарайық Төсектен біз тараіық	Жаттығу кешені №9 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Жаттығу кешені №10 Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желтісін, Ұйқымызды ашайық
Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан					
Бесінас	<p><i>Көлдарын сабындал жуып, өз сұлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дагдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дагдыландыру.</i></p>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу кимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	Дидактикалық ойын: «Сиқырлы фигуранлар әлемі» Шарты: Геометриялық фигуранларды, денелерді көлемі, өзара ұқсастығы бойынша құрастыру. Балаларға геометриялық фигуранлар, денелер, пирамидалар, лотолар, пазылдар таратылады. Фигуранларды көлемі, өзара ұқсастығына байланысты құрастыру тапсырылады	Дъеныштың блоктарымен Дидактикалық ойын: «Шыршалар» Шарты: Шыршаны үлкен-кіші үш бүрши арқылы құрастыру. жолдарын көрсету, түсіндіру. Балаларға қылған фетр материалынан шыршаны қалай құрастыруды көрсету. Балалардың өз бетінше жұмысы. Жеке көмек	Ой қозғау. Логикалық сұралқтар. Аспанды қанша күн бар? Шыбұрыштың неше бүрши бар? Бір жылда неше мезгіл бар? Қолғапта қанша саусақ бар? Төртбұрыштың неше бүрши бар? Адамда неше көз бар? Жұлдыздың неше бүрши бар? Музыка Тақырыбы: «Туган жерім – тұғырым» Музыка тыңдау: «Туган жер» (муз. Ж. Тұрсынбаев, сөзі С. Жиенбаев). – Бұл ән саған қандай көңіл күй сыйлады? Әннің қарқынын ажыратып, мәтінін	Балалар, мен сендерге бір қызық ертегіні оқып беремін. Бұл ертегі осы сыйқырлы пішіндерге байланысты. Мен қандай пішіндерді айттым. Сол пішіндерді көрсетесіңдер.	Дидактикалық ойын: "Күн мен түн" "күн"- дегенде қолдарымыз бер шапалақтайды, "түн"- дегенде үйықтап қаламыз. тапсырма. Балалар сендердің алдарыңда конверт бар, сол конвертті ашип ішіндегі құндіз жасалынатын жұмыстарды бөлек, түнде жасалынатын жұмысты бөлек орналастырамыз. Денешынықтыру Негізгі болім. Күрсаумен жалпы дамыту жаттығулары. 1. б.қ.: Аяқтың ені бір-бірінен алашак, он қолыңызда құрсау.

		<p>сүреттеп беруді ұсыну.</p> <p>«Туган жер» әннің мазмұнын көрсететін сүретті таңда.</p> <p>Дауыс жаттығулары: «Тик-так», «Жаңғырық» жаттығулары. Тынысты дұрыс алу ережесін сақтап, таза айтуға баулу.</p> <p>Ән айту: «Егемен ел – Қазақстан» (муз. мен сөзі Н. Алғашбаев).</p> <p>Көк байрақтың бетінде, Қыран бүркіт қанатты. Сол қырандай еркінде, Бала өседі талапты. (М. Әлімбаев)</p> <p>Әнді сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз орындау.</p> <p>Жаңа әннің әуенін таза орындауга үйрету. Әнді орынданап, алған толғаныстарын, сезімдерін әңгімелеп берулерін сұрау.</p> <p>– Бұл әнді қандай көңіл қүймен орындаимыз? Үргазы қандай еken?</p> <p>Музыкалық-дидактикалық ойын: «Уш көңіл күй» «Марш» (муз. В. Соловьев-Седой), «Полька» (муз. И. Штраус), «Вальс» (муз. Э. Гриз); «Бесік жыры» (Б. Даңденбай). Музыка жанрларын ажыратуға ықпал ету, сәйкес карточкаларды көрсету.</p> <p>Ой қозғау. Егемен еліміздің қандай рәміздерін білесін? Оларға сипаттама бер. Әнді орындағанда көз алдыңа не</p>	<p>Ертегіде қандай пішіндер дос болған?</p> <p>Балалардың жауаптары. Диң ойын: «Пішіндерден үй құрастыру»</p> <p>Қандай пішіндерден үй құрастырдыңдар?</p>	<p>Алға 1 құрсау; 2 - артқы шеңбер; 3 - алға құрсау; 4 - құрсауды сол қолға беру. Сол қолмен бірдей</p> <p>2. б.қ.: Негізгі ұстаным, кеуде тұсында қолдарында құрсау. 1-2 - отыру, құрсауды алға қарай созу; 3-4 - бастапқы қалыпқа оралу</p> <p>3. б.қ.: Аяқ тұзу, құрсау төменде. 1 - құрсауды жоғары көтеру; 2 - оңға қарай иілу, қолдар тұзу; 3 - тұзу, құрсаумен; 4— бастапқы қалыпқа оралу. Солға солай</p> <p>4. б.қ.: Аяқтарды алаңақ, қойып отыру, 1-2 - - - иілу, оң аяғының саусағының ернеуіне тигізу; 3-4 - бастапқы қалыпқа оралу. Сол аяқ ушін де солай (5 рет).</p> <p>5. б.қ.: Құрсау еденде, негізгі тіреу, қол белде 1-6 санау үшін құрсау бойымен секіру, 7 санау - құрсауга секіру</p> <p>6. б.қ.: Негізгі ұстаным, құрсауды екі қолмен жоғарыдан ұстап. 1-құрсаумен оң аяқпен қадам жасау (тік); 2 - сол аяқ; 3 - оң аяқпен артқа шегіну; 4 - сол аяқпен артқа шегіну.</p> <p>Козгалыстардың негізгі түрлері...</p> <p>1. Алға қарай секіру -</p>
--	--	--	--	--

			<p>елестете аласың? Өз елің туралы әңгімелеп бер. Суреттегі биши қыздардың күім үлгісіне сәйкес ұлттық баскімдерін таңдал, кигіз. қорытындылау, бағалау.</p>		<p>кезекпен секіру (екі секіру) оң жақта, содан кейін сол аяқта (арақашықтық 4 м) - 2-3 рет.</p> <p>2. Шипен гимнастикалық орындықта жоргалап жеруу, екі қолмен жоғары көтеру (орындықтың екі жағынан ұстай) - 2-3 рет.</p> <p>Ким ойын: «Бәйге»</p> <p>Топ мушелерінің әрқайсысы заттар арасымен атпен шапқандай шоқырақтап жүргіріп, топқа кері қайтады. Қамышыны қатардага келесі баланың қолына берген соң, саптың соңына барып тұрады.</p> <p>-Балалармен бірге ойнаган және жаттықсан қымыл қозғалыстарын еске түсіру.</p> <p>- Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды ұсынады.</p> <p>Балаларга рахмет айтып қоштасу</p>
Балалармен жеке жұмыс	<p>«Жыл мезгілдері»</p> <p>Мақсаты: Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын уйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.</p>	<p>Тышқан мен мысық</p> <p>Ойын мақсаты: балаларды шапшаң әрі шыдамды, ұйымшилдыққа уйрету.</p>	<p>«Табигат құбылыстарын ажырат»</p> <p>Мақсаты: Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажыратта білу, табигат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буга айналады.</p>	<p>«Бұны қай кезде киеді?»</p> <p>Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндату арқылы сөздік қорларын молайтып, ауыз екі сөйлеуге баулу.</p>	<p>«Суреттерді орналастыр»</p> <p>Ойынның мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауда дәгдышландыру, ойлау қабілетін дамыту.</p>

Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндеңі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстай және жинау				
Серуен	<i>Картотека № 2 «Қарды бақылау»</i>	<i>Серуен №14 Транспортты бақылау.</i>	<i>Картотека № 16 Қарғаны бақылау.</i>	<i>Картотека № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.</i>	<i>Картотека № 19 Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.</i>
Таңғы серуендеңі бекіту.					
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлышты әнгімелесу Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.</i>	<i>Ата-аналарга балалардың жасасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.</i>	<i>Балалармен үйлерінде ата-анасына қалай көмектеседі туралы әнгімелесу.</i>	<i>Ата-аналарға балабақшага төлейтін төлем ақысын үақытылы төлек керек екенін айтту.</i>	<i>Ата-аналарға кеңес: Балаларға берілген өлең жолдарын жаттатуға көмектесуін айтту.</i>

Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы
«Айгөлек шағын орталығы»

Топ: Ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 25.12 – 29.12.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сарсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау. дене қызуын өлишен тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кенес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуга балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Картотека №6 Дидактикалық ойын: «Жыл мезгілдері» Мақсаты: Балалар жыл мезгілдері туралы түсініп, мезгілдерді атауларын атап алды.	Картотека №7 Дидактикалық ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, еңбекті құрметтеуді түсінеді.	Картотека №10 Дидактикалық ойын: «Жол әліппесі» Мақсаты: балалар көшеде жүргүп, ережесімен жүргізуілерге арналған жол белгілерін түсінеді.	Картотека № 4 Дидактикалық ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты: Балалар құстар туралы өз ойларын айтпа алды.	Картотека №14 Дидактикалық ойын: «Кімге не керек» Ойынның мақсаты: Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айтпа алды.
Әлеуметтік-эмоционалды дәгдыштарды қалыптастыру картотекасынан					
Таңертенгі жаттығу	Желтоқсан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасайды отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішүү мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішүү. Астан соң беті – қолды жуу.				

Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>Жабырқауды білмейміз, Жалқаулықты сүймейміз, Біз талантты жас ұлан, Улгі аламыз жақсыдан.</p>	<p>Армысың, шапагатты, Күн ана Армысың қайырымды, Аспан ана Армысың мейірімді, Жер ана Армысың менің достарым.</p>	<p>Бақшамызга барғанда Жолықкан бар жандарға. Ертемен ақ пейілмен, «Қайырлы таң» деймін мен</p>	<p>Куанамын мен де, Куанасың сен де, Куанайық достарым Арайлан атқан күнге.</p>	<p>«Арайлан таң атты» Арайлан таң атты, Күн шуағын шашты. Сәлем күн, сәлем жер Сәлем достар Бәріміз бірге болайық.</p>
Білім беру үйымының кестесі бойынша үйымдастырылған іс-әрекет	<p>Ой дамыту Жыл мезгілі туралы әңгімелесу -Терезеден қарап, қазір жылдың қай мезгілі екенін айтуды? (қыс) - Қалай болжадық? (қар жауды, күн суыды, жел соғады, адамдар жылды киіммен жүріреді)</p> <p>Қызыгуышылықты ояту Бүгін мен сендерді қысқы орманға шақырамын. Сурет пайда болады</p> <p>АҚТ технологиясымен жұмыс. Қысқы орманда тыныш. Жалаңаши ағаштардың діңі мен бұтақтары қарайып кетеді. Шырашалардың жасасыл табанында қардың ісінген ұлпалары жатыр. Сыбыр да, дыбыс та жоқ және бүкіл орманда ешкім жоқ сияқты. (Құстардың ән салған дыбыстарының жазабасы) - Айтыңдары, ненің дауысын естідік? (құс) Неліктен қысқы орманда құстардың дауысы естіледі? (себебі кейібір құстар жылды жаққа ұштайды, бірақ қыста бізден бірге болды) -Мына құстар қалай аталауды? (қыстайтын құстар) Қандай қысқы құстарды білесіңдер? (сауысқан, қарға, торғай, көгершін, тоқылдақ)</p>	<p>Қызыгуышылықты ояту. Ой қозғау. Балалар, мен бүгін балабақшага келіп, қарасам, біздің аулада жемдер ілулі түр, , бірақ қоректендергіште еештеңе жоқ, мен құстарды</p> <p>тамақтандырығым келді, сосын ойладым, қандай құстарды тамақтандыратынымды білмедім Ал мен жемшиөпті топқа апарамын деп шешітім, фіткені менің балаларым ақылды, олар маган қыстайтын құстар қайсысы қоныс аударатынын және оларды қалай тамақтандыру керектігін анықтауга көмектеседі деп ойладым. Сендер маган көмектесуге дайынсыз ба? Балалар жауабы.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Құстарға көмек»</p> <p>Шарты: Құстарға қоректендергіш жаңасыру. қоректендергіштер терезеге қоямыз, ал біз бүгін қандай құстарды тамақтандырамыз?</p> <p>Дидактикалық ойын: «Құстарды ажырат»</p>	<p>Қызыгуышылықты ояту. Балалар, бізге хат келіпті. Тындаілық. Аудио дыбыс. «Кар-Карр! Қыс келе жатыр, біздің құстар әлсіздік танытып, ұша алмай жатыр. Зұлым бақсы оларды сиқырлады. Мен сіздерден, балабақшадан көмек сұрауды жөн көрдім. Өйткени, құстар үшін сіздер таптырмайтын жақсы достарсыңдар. Балалар, көмектесіңдерші, құстардың сиқырын өшіріңдерші!» Хат қайдан келді? Барлығына белгілі, ол жергілікті айқайши қаргадан келді Құстардың үшүйна көмектесеміз бе? Біздің біліміміз берен дағдыларымыз бізге көмектеседі деп ойлаймын. Хатты тағы оқу. «Кар-Карр! Зұлым сиқырышы жолға сандары бар конверттерді шашыратып жіберді. Конверттердегі барлық тапсырмаларды орындасаңыз, сиқырышылық жойылып, құстар ұша алады.</p> <p>Бірінші конвертті қандай</p>	<p>Топтан хат тауып алу. Сұрақ –жасарап. Балалар мына хатты біздің топқа кім әкелген? Балалардың жасаубы. Құстардың аудио дыбысы. Сонда хатты кім жазды? (Құстар.) Хатты оқу. Тәрбиеші. Ал олар не жазды? Не туралы? Құстар не сұрайды? Құстар табандарымен ақ қарда із қалдырады. Дидактикалық ойын: «Ақ қардагы құстар ізі» Шарты: Ақ парапқа мақта таяқшасымен із салу. Коректендергіштер жасау үшін көмек сұрайды. Тәрбиеші. Балалар, айтыңдары, қазір жылдың қай мезгілі? Неліктен құстар көмек сұрап жатыр? Ой дамыту. Олай болса бүгін біз қыстап қалатын құстармен танаисамыз. Қыстап қалатын құстар туралы тақпактар оқымыз, дауыстарын тыңдаймыз, не жейтінін еске аламыз, олардың тіршілігін туралы айтамыз.</p>	<p>Тосын сәт. Қоян жүгіріп келеді. Сәлем қоян. Не болды? Сен қайдан келе жатырсың? Мен қысқы орманнан келдім, біздің орманда, неге екені белгісіз, тып- тыныш болды, құстардың әні естілмейді. Ал орманда құстар болмаса көңілсіз.</p> <p>Ой қозғау. Балалар, неліктен орманда тыныштық орнады деп ойлайсыңдар? Дұрыс, қазір қыс мезгілі, құстарға жем жоқ, олар адамдарға жақынырақ ұшады.</p> <p>Балалар, сендер қыстап қалатын қандай құстарды білесіңдер? Неліктен қыстайтын құстар деп атайдыз? Бұл құстар бізден бірге қыстайды және аяздан қорықпайды, олар тіпті ең сұық қыста да өз қорегін таба алады.</p> <p>Мұндай құстарды қыстайтын құстар дейміз.</p>

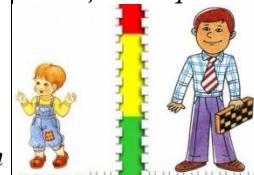
	<p>Қыста қалмайтын құстар қалай аталауды? Олар қайда үшіп кетеді? (көші-қон)</p> <p>Қандай қоныс аударатын құстарды білесіндер? (бұлбұл, қарлыгаш, жұлдызқұрт)</p> <p>Дидактикалық ойын: «Құстар тобы»</p> <p>Балаларды топқа болу.</p> <p>1-top: Қыскы орман суретін құрастырады, суретке қыстап қалатын құстарды жасапсырады.</p> <p>2-top: «Істық елдер» балалар жаз мезгілін құрастырады, суретке үшіп келетін құстарды жасапсырады.</p> <p>Сергіту сәті. «Құстар» (балалар сәйкес қымылдарды орындауды)</p> <p>Модельдік жұмыс. Балалар, енді құс үлгісіне сүйеніп айтыңдарши, барлық құстарға ортақ не бар? (бас, көз, дene, аяқ, қанаттар, құйрық)</p> <p>-Айырмашылығы неде? (көлемі, түсі)</p> <p>Дидактикалық ойын: «Не жетіспейді?» Дайын құс мүсініне көз, тұмсық, қанат мүсіндейді.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Құстар қалай қозгалады» Құстардың неше аяғы бар? (екі) Неліктен құстарға аяқ қажет? (жерде жүргү, бұтақтан бұтаққа секіру) -бір жерден екінші жерге секіретін қандай құстарды көрдіңдер (торгай, шымшишқ, снегирь)</p>	<p>Шарты: Құстар деген конверт алғып ашу.</p> <p>Барлығымызга көрініп үшін біз оларды қалай қараймыз? (устелге жайып, әрқайсысын болек көрсету, суреттерді мольбертке қою).</p> <p>Тәрбиеші: Суреттердің бәрі шамасынты, қыстайтындары қайсы, көшіп-қонып жүргендегер қайда? Не істейміз?</p> <p>Балалар, менде екі тәрелке бар, біреуі көк, екіншісі сары, соларды пайдалана аламыз ба?</p> <p>Қалай ойлайсыңдар, қыстап қалатын құстарды таңдан, оларды агашитарға жасапсыру. Жасырған құстарды атаяу.</p> <p>Неліктен бұл құстар қыстап қалатын құстар деп аталауды?</p> <p>Конвертті қандай санмен іздейміز? «Қаздар болып ұшайық» Балалар сапқа тұрып, ауен бойынша залды айналып ұшады.</p> <p>№2 конверт Дидактикалық ойын: «Коныс аударатын құстар» Конверттен қынды суреттерді алғып қоныс аударатын құстарды құрастыру. Неліктен бұл құстар қоныс аударатын деп аталауды?</p> <p>Ой дамыту. Кейбір құстар түнде, басқалары күндіз үшіп кетеді екен. Бірақ үшү алдында олар сынаптық рейстерді жасайды, әдеттегіден көп</p>	<p>Алдымен біз сендермен құстар көрмесіне барамыз. Бізді қандай құс қарсы алды?</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бөлігін тап» Ол үшін мына суреттің жетіспеген болігін жасапсыруымыз керек. Суреттен не шықты?</p> <p>(Торгай) Торгай, торгай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап Ботекесі бұлтыып Шиқ, шиқ етіп ортырмақ. Торгай – көнілді, епті, кішкентай. . Бұл өте қарапайым құстар.</p> <p>2-суретті құрастыру. Жаураган кептерге. Жем берер тек мен бе? Енді сәл шыдаса, Аз қалды көктемге.</p> <p>(Кептер) Тәрбиеші. Қөгершіндер – ұшатын, сенгіш құстар. Олар адамдардың үйлерінің жасында тұрады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қандай құстар жасасырынып тұр?» Шарты: Суретті құрастырып, жасасырынып тұрган суреттегі құсты табу.</p> <p>Қарга мен сауысқан жасасырынган. Дидактикалық ойын: «Ең кішкентай құсты тап» Бейнеленген құстардың қайсысы ең кішкентай? Қарга, сауысқан, торгай, көгершін</p>	<p>Қыста құстарға көмек керек не? Бұл үшін не істей керек?</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қай құстың дауысы» - Қарга қалай дауыстап жатыр ? Қарга қарқылдан жатыр - Сауысқан не істеп жатыр?(Сауысқан шықылдықтайды)</p> <p>- Торгай не істеп жатыр? (Торгай шиқылдайды)</p> <p>- Тоқылдақ не істеп жатыр? (Тоқылдақ тоқылдатады)</p> <p>Дидактикалық ойын: «Құстарды жина» Музыка ақырын ойнайды</p> <p>Шарты: Балалар қылған суреттерден құстардың бейнесін құрастырады, әрқайсысы өз құсын атайды.</p> <p>Қоянмен қымылды ойын: «Мениң кім екенімді тап?». (Балаларға қыстап қалатын құстардың маскаларын тарату)</p> <p>Шарты: Жұмбақ, құрастыру, қай құс туралы жұмбақ болады, сол құс шеңберге үшіп шығады.</p> <p>Секіргенді, үшқанды унатады</p> <p>Нан мен дәнді дақылдар қорегі.</p> <p>(Шенберге торгайлар шиады)</p> <p>Сен кімсің? Торгаймын</p>
--	--	---	---	--

	<p>Ал ненің журуі маңызды? (қарға, көгершін)</p> <p>Сергіту</p> <p>-Балалар, қарға, көгершін сияқты маңызды серуенде, торғай сияқты бұтақтан бұтаққа секірейік.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Құсты ая»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар, айтыңдаршы, құстар қыста қалай тіршілік етеді? (сүйкі, аи) - Сүйкәт құстарға қалай көмектесеміз? (жем береміз, қамқорлық жасаймыз) -Ал енді мен сендерге қыста құстарға жем болатын тұқымдарды көрсетемін. - Бұл асқабақ тұқымы, күнбазыс тұқымы. Тары. Біз серуендеуге барамыз, тамак береміз. <p>Ой қозғау.</p> <p>Психологиялық сәт.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Сенің қолыңда кішкентай дәрменсіз құс бар деп елеstem. Ол сондай сүйкі, оны жылтытайық, ақырын, бір саусақпен, алақандарыңызды бүгініз, балапанды ішіне тығыңыз, оған дем алышыз, деміңізben жылтыңыз, алақаныңызды кеуденізге қойыңыз, балапанга жүргегінен жылу беріңіз. Ал енді алақандарыңызды ашишыз, сонда сіз балапанның қуаныштен ұшып кеткенін көресіз, оған күлінің және мұжаймаңыз, ол бәрібір бізге ұшып келеді!.. <p>Практикалық бөлім</p>	<p>Олардың айырмашылығы неде?</p> <p>Көлемі, қауырсыны, тұмсық өлимелі, табандары.</p> <p>Балалар, бізде мольберттің артына құстар тығылған, олардың қандаі құс екенін білгілерің келе ме?</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен айт»</p> <p>Мен сендерге құстың ерекшеліктерін айтамын, ал сендер маган жаңадан бір сөз құрап, құстың атын айтасыңдар. Содан кейін құс пайдада болады.</p> <p>Бұл құстың төсі сары ---- сары төсті шымшиқ.</p> <p>Бұл құстың қара қанаттары бар ---- қара қанатты қарға</p> <p>Бұл құстың қызыл төсі бар --- қызыл төсті сүйкторғай</p> <p>Бұл құстың ала қанаттары бар..... бұл ала қанат саусақтан.</p> <p>Жарайсыңдар.</p> <p>Тәрбиеші: Ой, балалар, менде құстар көп болған сияқты, олар шынымен ұшып кетті ме? Ал енді топтан оларды көзімізбен ізден көрейік.</p> <p>(Топтың әр жеріне құстардың суреттері қойылады)</p> <p>Тәрбиеші: Біз барлық құстарды таптық.</p> <p>Жарайсың!</p> <p>Сергіту сәті.</p> <p>Балалар, мен сендерге үзіліс жасап, аздан ойнауды шынамын. Өзінің құс екенінді елеstemептіл, музыкаға мәтінге сәйкес қимылдар</p>	<p>тамақтанады, май жинайды - ұшу кезінде тамақ ішетін жер жоқ. Ұшу кезінде оларды жүлдіздар басқарады, ал егер аспанды бұлт басып, жүлдіздар көрінбесе, онда олар Жердің магниттік тербелістерін басқарады.</p> <p>«Құстар неге қоңіл бөледі?» ойын жастаныгуы.</p> <p>№3 конверт</p> <p>Көктемде құстардың атқаратын істері көп, Көктемде құстар не істейді? (Ұя салу, балапан өсіру, балапандарды азықтандыру.)</p> <p>Иә, құстар балапандарға қамқорлық жасайды.</p> <p>Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге құстарды адамның досы деп атайды?</p> <p>(Құстар адамға пайдалы)</p> <p>Олар табигатқа қандай пайдада әкеледі?</p> <p>(Құстар өсімдіктерді зиянды жәндіктерден қоргайды)</p> <p>Балалар фонограммамен әуенге залды айналып ұшад. Біз 4 ші конвертке ұшамыз.</p> <p>№4 конверт</p> <p>Дидактикалық ойын: «Тортіншісі артық» АҚТ технологиясы.</p> <p>Слайдта әр түрлі құстардың суреттері көрсетіледі, ал балалар қосымша затты таңдал, өз таңдауын ауызша негіздейді.</p>	<p>- Неше құс бар?</p> <p>- Қаргалар мен саусақандар қалай ұксайды? Қандай айырмашылық бар?</p> <p>саусақан – ұзын құйрықты, ала-құла;</p> <p>Қарғага сипаттама беріңдер)</p> <p>Ой қозғау.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Құстардың қыста аи болатынын білесіңдер: бұталар, құрттар жоқ. Ал біз оларға қыста көмектесе аламыз. Біз азық-тулікті жолдар бойымен шашыратам аламыз немесе азықтандырығыштар жасайды аламыз. Сондықтан мен сендерге құстарға азықтандырығыш жасауды ұсынамын. Балалар әртүрлі материалдардан азықтандырығыш жасайды және серуендеу кезінде оларды аулаға іліп қояды. <p>Дидактикалық ойын: «Құстарға жем береміз»</p> <p>Шарты: Ермексаздан азықтандырығышқа дән жасау.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p> <p>Денешінің тиражы</p> <p>Негізгі бөлім.</p> <p>Жалпы даму жастаныгулары</p> <p>Б.к.: «Көңілді сандар» ойыны</p> <p>1. Аяқты алашақ қоямыз, қолдары белде, мұрнымен</p>	<p>шик-шик торғаймын..</p> <p>Ағаш қабының астынан тамақ ізден,</p> <p>Тоқылдатар күн-түні. (Тоқылда) Q. Сіз кімсіз? Тоқ-тоқ тоқылдақтын.</p> <p>Күндіз-түні тынымсыз Қар-қар-қар! - деп ән салады (қарға).</p> <p>(Шеңберге қарға ұшады)</p> <p>Сен кімсіз? Мен қарғамын Қоркем сөз. Алдын ала дайындықтан.</p> <p>Қарға, қарға, қаргалар, Қар үстінде жорғалар.</p> <p>Боран соқса қар болар, Бұтага қонар қаргалар.</p> <p>Үйге кірип торғайым</p> <p>Мен аяздан қорғайын.</p> <p>Жем шашамын, жегейсін, Үйшік жасап берейін.</p> <p>Саусақан деген сақ болар,</p> <p>Құйрық жүні ақ болар.</p> <p>Жер бетіндегі жаңалықты, Бізге келіп хабарлар.</p> <p>Жаңылтпаштар.</p> <p>Торғай тогайды ұнатады,</p> <p>Шымшиқ шымшиқты шымшилады,</p> <p>Шымшиқтар тұныштықта тұнышылады.</p> <p>Қарға, қарға, қаргалар, Қар үстінде жорғалар.</p> <p>Ала қарға қарға қонады,</p> <p>Қара қарға жарға қонады.</p> <p>-Оларды қыстап қалатын</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>-Енді мен сендерге алақандарымыздың көмегімен қысқы орманды, ол әрқашан әдемі болатында етіп, күн шуағында етіп, ол әрқашан барлығына жарқырап, барлығына жылы болатында етіп, құстарды әрқашан үшатында етіп бейнелеуді үсынгым келеді.</p> <p>Құстар әндерімен бізді қуанратында етіп..</p> <p>(Балалар алақандарын бояп, топтық жұмыс жасайды)</p> <p>Жұмысты талдау нәтижесі</p> <p>-Жарайсыңдар балалар, біз бірге қандай тамаша жұмыс жасадық.</p> <p>-Нақты не ұнады?</p> <p>- Біз не туралы сөйлестік?</p> <p>(«Құстармен қоректендіргіш» суреті ілінеді)</p> <p>-Балалар қараңдарышы бізге қанша құс ұшып келді. Олар сендердің қамқорлығызың үшін, көмектеріңіз үшін алғыс айтады.</p> <p>Құстар құксап ұшып, тобымызга барамыз.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p> <p>Музыка</p> <p>Тақырыбы: «Кыс қызығы»</p> <p>«Шанғы тебеміз» Е.Тиличеева.</p> <p>Жаттығумен Аққалага көмекке баратындарын түсіндіреді.</p> <p>Ойын: «Аққаланы қай топ бірінші қалап бітіреді».</p> <p>Қазақдан аққала құрастыру.</p> <p>«Кыс» әнін Аққалага айтып беру керегін айтады.</p>	<p>жасаңдар.</p> <p>Денешынықтыру Негізгі бөлім.</p> <p>Құрсаумен жсалпы дамыту жсаттыгулары.</p> <p>1. б.қ.: Аяқтың ені бір-бірінен алишак, он қолыңызда құрсау.</p> <p>Алға 1 құрсау; 2 - артқы шеңбер; 3 - алға құрсау; 4 - құрсауды сол қолға беру. Сол қолмен бірдей</p> <p>2. б.қ.: Негізгі ұстаным, кеуде тұсында қолдарында құрсау.</p> <p>1-2 - отыру, құрсауды алға қарай созу; 3-4 - бастапқы қалыпта оралу</p> <p>3. б.қ.: Аяқ түзу, құрсау төмөнде . 1 - құрсауды жоғары көтеру; 2 - оңга қарай иілу, қолдар түзу; 3 - түзу, құрсаумен; 4—бастапқы қалыпта оралу. Солға солай</p> <p>4. б.қ.: Аяқтарды алишак қойып отыру, 1-2 - - - иілу, он аяғының саусағының ернеуіне тигізу; 3-4 - бастапқы қалыпта оралу. Сол аяқ үшін де солай (5 рет).</p> <p>5. б.қ.: Құрсау еденде, негізгі тіреу, қол белде 1-6 санау үшін құрсау бойымен секіру, 7 санау - құрсауга секіру</p> <p>6. б.қ.: Негізгі ұстаным, құрсауды екі қолмен жоғарыдан ұстан. 1- құрсаумен он аяқпен қадам жасау (тік); 2 - сол аяқ; 3 - он аяқпен артқа шегіну; 4 - сол аяқпен артқа шегіну.</p>	<p>жұлдызқұрт, көкек. Қайсысы артық? - көгершін, өйткені ол қыстап қалатын құс.</p> <p>Денешынықтыру Негізгі бөлім.</p> <p>Құрсаумен жсалпы дамыту жсаттыгулары.</p> <p>1. б.қ.: Аяқтың ені бір-бірінен алишак, он қолыңызда құрсау.</p> <p>Алға 1 құрсау; 2 - артқы шеңбер; 3 - алға құрсау; 4 - құрсауды сол қолға беру. Сол қолмен бірдей</p> <p>2. б.қ.: Негізгі ұстаным, кеуде тұсында қолдарында құрсау.</p> <p>1-2 - отыру, құрсауды алға қарай созу; 3-4 - бастапқы қалыпта оралу</p> <p>3. б.қ.: Аяқ түзу, құрсау төмөнде . 1 - құрсауды жоғары көтеру; 2 - оңга қарай иілу, қолдар түзу; 3 - түзу, құрсаумен; 4—бастапқы қалыпта оралу. Солға солай</p> <p>4. б.қ.: Аяқтарды алишак қойып отыру, 1-2 - - - иілу, он аяғының саусағының ернеуіне тигізу; 3-4 - бастапқы қалыпта оралу. Сол аяқ үшін де солай (5 рет).</p> <p>5. б.қ.: Құрсау еденде, негізгі тіреу, қол белде 1-6 санау үшін құрсау бойымен секіру, 7 санау - құрсауга секіру</p> <p>6. б.қ.: Негізгі ұстаным, құрсауды екі қолмен жоғарыдан ұстан. 1- құрсаумен он аяқпен қадам жасау (тік); 2 - сол аяқ; 3 - он аяқпен артқа шегіну; 4 - сол аяқпен артқа шегіну.</p>	<p>«1,2» сандарын жазу. /5 рет қайталай/</p> <p>Б.қ.: «Маймақ қонжық»</p> <p>2. Аяқты алишак қоямыз, жұдышықты түйіп, қолды жанга қою. Оң және сол жаққа кезек қисаю. / 5-6 рет қайталай/</p> <p>Б.қ.: «Көңілді ұшак»</p> <p>3. Аяқты алишак қоямыз, қолыңызды жанга созамыз. 1-2 - оң қолды бағу жоғары көтереміз, 3-4 - сол қолды бағу жоғары көтереміз. /5-6 рет қайталай/</p> <p>Б.қ.: «Құламалар»</p> <p>4. Аяқты алишак қоямыз, қолыңыз жаңда, оңға, солға шілу, қол бос қозгалады. /5-6 рет /</p> <p>Б.қ.: «Үлкен- кіші»</p> <p>5. Аяқты алишак қоямыз, қолды жанымызда, отырамыз «кіші» деп айту, тұру «үлкен» деп айту. / 5-6 рет қайталай/</p> <p>Б.қ.: «Оң-сол»</p> <p>6. Орнында тұрып, қол белде, аяқты алдыға кезек серпін секіру. Эр секірген сайын «оң-сол» деп айту. /15-20 секунд/</p> <p>3 қатардан 1 қатарға шеңбер бойы журу.</p> <p>Марштен журу.</p> <p>Аяқтың ұшын алмастыра отырып журу.</p> <p>Тыныс алу жсаттыгулары: 1 – 2, 3 - 4 есебінде танаудың әртесінен кезек - кезек демді шікеп тартады; 1 – 10 (16) Кортынды .</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>	<p>құстар - дейді.</p> <p>-Қыстайтын құстар сұықтан, аяздан қорықпайды.</p> <p>Сергіту сәті.</p> <p>«Құстар».Музыка ойнайды.</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>Балалар, сендер қыстың қандай болатынын білесіңдер ме? Қыс қатты, боран, аязды.</p> <p>Ормандағы қыста құстарға оңай ма?</p> <p>Неліктен? (Құстарға қарастынан қорек табу үшінгілдерінде жағында, боран, аязды.)</p> <p>Адамдардан көмек үшінде жақынырақ ұшады, улкендер қоректендіргіши жасасап, оларға тамақ құяды.)</p> <p>Шыгармашылық ұфрыи.</p> <p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Кысқы ағаши»</p> <p>Шарты: Құс қауырсыны мен қырау басқан агаشتы салу.</p> <p>Ұжымдық жұмысқа баулу.</p> <p>Дәстүрден тыс сүрет салуға дәғдиландыру.</p> <p>Сүретті қоянға беру.</p> <p>Қоян міне көрдің бе орманда құстар неге жоқ, олар жем ізделеп адамдарға жақын жерде жүреді екен.</p> <p>Кортынды .</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>
--	--	--	---	---	--

<p>Өн жаттығуымызды айтып, енді Үш аюдың өнерін көргө барайық.</p> <p>Ойын: «ыргакты жұмбақ». Аспаптар ыргағы арқылы анықтау. Бұл қай аюдың жүрісі?</p> <ul style="list-style-type: none"> -ауыр, жай ыргақ. -ортаса, көңілді ыргақ. -жесеңіл, көңілді ыргақ. <p>Балалардан қонжықтың және әке аюмен ана аюлардың жүріс ыргақтарын айырмашылығын сұрайды, түсіндіреді, үйретеді, қайталаіды.</p> <p>Енді ән жаттығуимен жарысқа шақырған қояндарға баруды ұсынады. Қояндар қарсы алады. Қояндар балаларды үш топқа бөледі, қолдарына үрмалы аспаптарды таратады.</p> <p>Ойын: «көңілді ыргақ». Қоян дирижер рөлінде. Үргақпен олшемге арналған ойын. Жай, бірте бірте жылдам және тез ыргақ. «Ақшақар» әнін қайталау.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Балалар, қалай ойлайсыңдар, бүгінгі үіз қалай өтті? Бүгінгі үіз туралы балалардың пікірлерін тыңдау. қорытындылау, бағалау. 	<p>Козгалыстардың негізгі түрлері...</p> <p>1. Алға қарай секіру - кезекпен секіру (екі секіру) оң жақта, содан кейін сол аяқта (арақашықтық 4 м) - 2-3 рет.</p> <p>2. Ишпен гимнастикалық орындықта жорғалап жүру, екі қолмен жоғары көтеру (орындықтың екі жағынан үстау) - 2-3 рет.</p> <p>Қим ойын: «Бәйге»</p> <p>Топ мүшелерінің әрқайсысы заттар арасымен атпен шапқандай шоқырақтан жүгіріп, топқа кері қайтады. Қамишыны қатардага келесі баланың қолына берген соң, саптың соңына барып тұрады.</p> <p>-Балалармен бірге ойнаган және жаттықсан қимыл қозгалыстарын еске түсіру.</p> <p>- Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды ұсынады.</p> <p>Балаларға раҳмет айтып қоштасу</p>	<p>«Құстарды қорғау ережелері»</p> <p>Құстардың сиқырын көтіретін кез келді. Құстарды қорғау ережелерін айтып берейік.</p> <p>Балалар құстар суреттерінен сөз тіркестерін айтады. Сіз жәндіктерді жоя алмайсыз, өйткені құстар жәндіктермен қоректенеді.</p> <p>Сіз ұяларды бұза алмайсыз, өйткені құстар оларда балапандарын шығарады.</p> <p>Құстарды атпаңыз, өйткені сіз оларға зиян келтіре аласыз.</p> <p>-Ура! Біз жетістікке жеттік! Сіз барлық сынақтардан өттіңіз.</p> <p>Сиқыршиның зұлымдық сиқырын жойды. Құстар үшатын болды.</p> <p>Құстардың дауысы аудио. Құстар әбден шаршап, қарны ашқан секілді.</p> <p>Оларға жем берейік.</p> <p>Ермексаздан құстарға жем жасау. Жемсауышқа салу.</p> <p>Kap-Karr! Рақмеет балалар! Cay болыңдар</p> <p>Рефлексия</p> <p>- Бүгін зұлым сиқыршидан нені құтқардың?</p> <p>Біз қоныс аударатын құстар туралы және қыстап</p>	<p>есебінде дем алуды бөгеп, сыртқа шығарады.</p> <p>Негізгі қимыл –қозгалыс жаттыгулары</p> <p>1. 5 метр қашықтықтан тік нысанага доп лақтыру.</p> <p>Нұсқау – қолды алға-жоғары сермей отырып ишк буыннан айналдыру.</p> <p>2.»Көпір» (ені 15 см), ортасында текше орналастырылған. Педагог "көпірден" кедергіден өтіп, әрі қарай жүруді ұсынады (2-3 рет).</p> <p>Қим ойын: "Ұстаушы" (лентамен)</p> <p>Тәрбиешінің сигналы бойынша жүргізуілер бағандардың алгашиқты ойнишыларына доп лақтырады, ал оларды жүргізуілерге қайтарады және бағанның соңына қарай жүгіреді (бүкіл баған біртіндеп бастапқы сзыыққа қарай жылжиды). Бағандагы бірінші ойниши ойынды бастаған кезде, ол қолын көтереді команда жеңді. Ойын қайталағанда Нұсқаушыга көмек көрсету ниетін таныту</p> <p>- (Нұсқаушымен бірге спорттық құрал-жабдықтар жинайды) Қоштасу</p>
--	---	--	--

			<p>қалатын құстар туралы не білдік?</p> <p>- Тапсырмалардың қайсысы сізге қызықты болды?</p>		
Серуенге дайындық	<p>Киіну: Серуенге шыгу, балаларды біртіндеп киіндеру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүргуге дагдыландыру.</p>				
Серуен	Серуен №14 Транспортты бақылау.	Серуен № 15 Қысқы ауа-райын бақылау.	Серуен № 16 Қарғаны бақылау.	Серуен № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.	Серуен № 18 Мұздакты бақылау.
Қысқы серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	<p>Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жедудыру, өз сұлгілеріне сүртінүлерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.</p>				
Түскіас	<p>Ұқыпты тамақтану дагдыларын, ас құралдарын қолдану дагдыларын жестілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау</p>				
Күндізгі ұйқы	<p>Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындан жатуды дагдыландыру, улгерге алмаган достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағдай жасау</p>				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	№ 11 Майтабанның алдын алу. Мысық сияқты аяқтын ұшымен шеңбермен жүруге, екі аяқпен секіру, жүруге орнымызга қарай жүгіру. Гимнастикалық жолдан жүруге Жүрейік біз жүреійк Аяқты біз емдейік Аяқ қолым мықты болып Көпірлерден өтейік.	№ 12 Төсекте жатып жасаітын жаттығулар Ояту Балалар тұраілық Көзімізді ашаілық Көлымызды созып Шынығып бір алайық. Созылу	№13 Арқанын қалпын сақтауга арналған жаттығулар. Ояту Балалар тұраілық Көзімізді ашаілық Көлымызды созып Шынығып бір алайық.	№ 14 Балапандар. Ояту Балапандар тұраілық Көзімізді ашаілық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімден алайық.	№15 Тыныс алу жаттығуы: Ояту Оянаїық балалар Маган тезірек қарандар Шапалақ ұраілық Орнымыздан тұраілық. Ку - ка - ру, ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку. Табанды шынықтыру массаждары:
Ұйқы ашаар жаттығу картотекасынан					
Бесінас	<p>Қолдарын сабындан жуып, өз сұлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дагдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дагдыландыру.</p>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу кімбылды ойындар, үстел үсті)	Дидактикалық ойын: «Құлыншақты дұрыс қой» Үлестірмелі материал: (жолақтар: қызыл – 10x3 см,	Дидактикалық ойын: «Жол картасын бейнеле» (улкен колемде жайылған	Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасасыру Бұрыштарым жоқ	Ой дамыту. Оң, сол, астында, үстінде үгымдары туралы түсінік беру.	Ой дамыту. Суретпен жұмыс. Шартты: Ұзын –қысқа ұгымы туралы түсінік беру.

<p>оыйндары, бейнелеу әрекеті, кітаптар карау және тағы басқа әрекеттер)</p> <p>көк – 15x3 см, 4 құлыштақ).</p> <p>Қай жолақ қысқа, ал қайсысы ұзын екенін салыстырып көріңдер. Қысқа жолақта бір құлыштақты, ал ұзын жолақта көп құлыштақты қоюларын ұсыну</p> <p>– Бір құлыштақ түрган жолақ қысқа ма, ұзын ба? - Көп құлыштақ түрган жолақ ұзын ба, қысқа ма?</p>	<p>жасыл немесе көк матта)</p> <p>Шарты: Берілген заттарды өз өз орнын тауып қоя білу.</p> <p>Мыс: Күн жогарыда, гүл төменде.....</p> <p>Санамақ</p> <p>Бір дегенім-бөрік Екі дегенім-етік Үш дегенім-ішік Төрт дегенім-тымақ Бес дегенім-байпақ</p>	<p>менің,</p> <p>Дөңгелекте емеспін, Ұқсаймын мен денеге Кім табады, бұл не? (Сопақша)</p> <p>Үш төбесі бар көрінген Үш бұрыши мен үш беті Жауабын кім шешеді? (Үшбұрыш)</p> <p>Әр жұмбақты шешекен сайын жасаубы болатын геометриялық пішінді тақтага іліп, балаларға сұрақтар қойылады.</p> <p>-Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер? -Дөңгелектен айырмашылығы? -Сопақша, дөңгелек неге үксайды?</p> <p>Музыка</p> <p>Тақырыбы: «<i>Кыс қызығы</i>» «<i>Шанғы тебеміз</i>» Е. Тиличеева. Жаттығуымен Аққалага көмекке баратындарын түсіндіреді.</p> <p>Ойын: «<i>Аққаланы қай топ бірінші қалап бітіреді</i>». Қазадан аққала құрастыру.</p> <p>«<i>Кыс</i>» әнін Аққалага айтып беру керегін айтады.</p> <p>Ән жаттығуымызды айтып, енди Үш аюдың</p>	<p>Мысалдар келтіру.</p> <p>Балаларды түстер бойынша топқа болу.</p> <p>1-топ қызыл түс 2- топ көк түс 3-топ жасасыл түс.</p> <p>Әр топқа тапсырма беру.</p> <p>Тапсырма шарты: шашылып жасырған ойыншықтарды түстеріне қарай сөрелерге орналастыру (жогарыға қызыл ойыншықтар, ортасына жасасыл ойыншықтар, астына көк түсті ойыншықтар)</p>	<p>1-тапсырма: Балалардың суреті. Кімнің бойы ұзын .</p> <p>2-тапсырма Ұзындығына қарай салыстыру «Жылан және жұлдызқұрт Өз беттерінше жұмыс.</p> <p>1-топ. Лего ойыншықтарынан бір қабатты үй құрастыру 2-топ. құрылых материялдарынан 2 қабатты үй құрастыру.</p> <p>Денешынықтыру Негізгі болім. Жалпы даму жаттығулары</p> <p>Б.қ.: «Көңілді сандар» ойыны</p> <p>1. Аяқты алишақ қоямыз, қолдары белде, мұрнымен «1,2» сандарын жасу. /5 рет қайталай/</p> <p>Б.қ.: «Маймақ қонжық»</p> <p>2. Аяқты алишақ қоямыз, жұдыштықты түйіп, қолды жсанга қою. Оң және сол жақта кезек қисаю. / 5-6 рет қайталай/</p> <p>Б.қ.: «Көңілді ұшақ»</p> <p>3. Аяқты алишақ қоямыз, қолымызды жсанга созамыз. 1-2 - оң қолды баяу жогары көтереміз, 3-4 - сол қолды баяу жогары көтереміз. /5-6 рет қайталай/</p> <p>Б.қ.: «Құламалар»</p> <p>4. Аяқты алишақ қоямыз, қолымызды жсанда, оңға, солға иілу, қол бос қозгалады. /5-6 рет /</p> <p>Б.қ.: «Үлкен- кіші»</p> <p>5. Аяқты алишақ қоямыз, қолды</p>
--	---	---	--	---

		<p>өнерін көрүгө барайық.</p> <p>Ойын: «ыргакты жұмбақ».</p> <p>Аспаптар ыргагы арқылы анықтау. Бұл қай аюдың жүрісі?</p> <ul style="list-style-type: none"> -ауыр, жай ыргак. -ортаса, көңілді ыргак. -жесіл, көңілді ыргак. <p>Балалардан қонжықтың және әке аюмен ана аюлардың жүріс ыргактарын айырмашылығын сұрайды, түсіндіреді, уйретеді, қайталауды. Енді ән жаттығумен жарысқа шақырған қояндарға баруды ұсынады. Қояндар қарсы алады. Қояндар балаларды үш топқа боледі, қолдарына ұрмалы аспаптарды таратады.</p> <p>Ойын: «көңілді ыргак».</p> <p>Қоян дирижер рөлінде. Ыргақпен өлишемге арналған ойын. Жай, бірте бірте жылдам және тез ыргақ.</p> <p>«Ақшақар» әнін қайталау.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Балалар, қалай ойлайсыңдар, бүгінгі үіә қалай өтті? Бүгінгі ұіә туралы балалардың пікірлерін тыңдау, <p>корытындылау,</p>	<p>жансымызда, отырамыз «кіші» деп айту, тұру «ұлкен» деп айту. /5-6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Оң-сол»</p> <p>6. Орнында тұрып, қол белде, аяқты алдыға кезек серпін секіру. Әр секірген сайын «оң-сол» деп айту. /15-20 секунд/</p> <p>3 қатардан 1 қатарға шеңбер бойы журу. Марштен журу. Аяқтың ұшын алмастыра отырып журу.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: 1 – 2, 3 - 4 есебінде танаудың әр тесігінен кезек - кезек демеі ішке тартады; 1 – 10 (16) есебінде дем ауды бөгөп, сыртқа шыгарады.</p> <p>Негізгі қимыл –қозгалыс жаттығулары</p> <p>1. 5 метр қашықтықтан тік нысанага доп лақтыру.</p> <p>Нұсқау – қолды алға-жогары сермей отырып ишқ бұыннан айналдыру.</p> <p>2.»Көпір» (ені 15 см), ортасында текие орналастырылған. Педагог "көпірден" кедергіден өтіп, әрі қарай жүрруді ұсынады (2-3 рет).</p> <p>Қимыл-қозгалыс ойын:</p> <p>"Ұстаушы" (лентамен) Тәрбиешінің сигналы бойынша жүргізуілер багандардың алғашқы ойнаныларына доп лақтырады, ал оларды жүргізуілерге қайтарады және бағанның соңына қарай жүгіреді (бүкіл баған біртіндең бастапқы сыйыққа қарай жылжиды). Бағандагы бірінші ойнаны</p>
--	--	---	--

			багалау.		оїынды бастаған кезде, ол қолын көтөреді команда жеңді. Ойын қайталанады Нұсқауыша көмек көрсету наетін таныту (Нұсқауышымен бірге спорттық құрал-жабдықтар жинаиды) Коштасу
Балалармен жеке жұмыс	Дидактикалық ойын: «Телефон» Мақсаты: Ойын арқылы естіген сөзді екінші балага бұлжытпай жеткізе алады.	Дидактикалық ойын: «Қысқы тіршілік» Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажыратып алады.	Дидактикалық ойын: «Затты сипаттау» Мақсаты: Заттарды көріп сипаттай алады.	Дидактикалық ойын: «Не артық?» Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруды, суретте тұрған артық затты тауып, сипаттама бересінде алады	Дидактикалық ойын: «Сән ательесі» Мақсаты: балаларды суреттеп көрген күмдердің аттарын атап, күмдермен ұлттық күмдерді ажыратып топтастыра алады.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Күмдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің он солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың күнін реттілігін бақылау, күнгендегі түймелерін қадап, аяқ киімнің бауын байлауды, күміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Күм шкафтарын таза ұсташа және жинау				
Серуен	Серуен №14 Транспортты бақылау.	Серуен № 15 Қысқы ауа-райын бақылау.	Серуен № 16 Қарғаны бақылау.	Серуен № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.	Серуен № 18 Мұздақты бақылау.
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескертү. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімеледеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-анага: балага жсі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айтту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескертү.	Ата -аналармен балалардың мазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасасаған шыгармашылық жұмыстарымен таныстыру.	Ата-аналарға балабақшага төлейтін төлем ақысын үақытылы төлек керек екенін ескертү Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшага үақытында әкеулерін ескертү.